

OMUL-OM ȘI NEOMUL

o poveste veche și-ntodeauna nouă. O uită unul și o re trăiește altul, și, ca și cum nu s-ar fi repetat în toate zilele, se înmulțește la nesfârșit. Neînțelegându-i rostul, jugnit de continua ei reeditare și de un dezechilibru într-adevăr uimitor și concepând pe omul din poveste monstruos, graiul poporului l-a pus între animalele ce i se păreau că au trecut în el printr-o migrațiune odioasă, stabilind identificările cum s-a priceput: porcul, măgarul, șarpele.

Omul se naște idealist și naiv, cu o părere bună de oameni. Zac în simțirile lui frăgezimi inuzabile și capacități de bună-credință, pe care nicio decepție nu ajunge să le știrbească. El șovăie să tragă la răspundere omul, și-l face animal, ca să scuze moralul și să se mai poată încrede în el.

Omul-om nu vrea să rătăcească singur împrejurul lumii, are nevoie de tovarăși: tovarășii-l mint, ucenicii-l fură, prietenii-l necinstesc. Porcul își păstrează firea și caracterul fără să și le izmenească, măgarul e un om de treabă, șarpele a fost numai în metaforă încălzit la sân. Animalul nu iese din personalitatea lui ca să și se facă plăcut, amabilitățile perfide îl dezonoarează:

viu ori ucis, mângâiat sau bătut, el rămâne el. Singur, omul cunoaște și exploatează trecerea dintr-o clasificare într-alta și prefăcătoria. Onest e numai dobitocul și semenul lui, omul-om.

Povestea e una și aceeași în toate vremile, în toate limbile.

Era nefericit, era hulit și l-ai ajutat să-și vie sufletul lui în fire. L-ai adunat din zdrențe și bube, zăcând pe o margine de drum, uitat dincolo de ciulini și bozii. I-ai dat din plosca ta rachiu, ca să-i înzdrăvești cumpătul rupt, i-ai uns rănilor, cu undelemn, l-ai urcat întins pe spinarea asinei tale, de călător pe nisipuri, și l-ai dus acasă la tine, l-ai culcat, l-ai oblojit, i-ai cântat din ghitară lângă ureche.

S-a vindecat, bietul, și te-a pizmuțit că putuși să-l ajuți. Pe la răspântii s-a dat în vorbă cu hoții de noapte, care-ți pândeau ograda să-i dea foc, șoptindu-le pe unde-i trecerea printre ghimpii mai lesnicioasă, și l-ai văzut otrăvindu-ți câinii de pază, după ce nu a putut să-i alunge. A vrut să-ți răzvrătească slugile și a început să-ți poruncească. Ți-a-ntors prietenii de la ușe. Și-a șters nasul de mămăliga ta și și-a scuipat în fiertură, să te spurce. Și-a făcut bătă să te

aștepte-n pădure. Ai aflat cum s-a surpat lângă tine stejarul prăvălit, de la fântână. L-ai auzit din somn ascuțindu-și cuțitul. Te-a vândut pe nesimțite cui a voit să te piardă. L-ai trimis să ducă vorbele bune, și el s-a dus și te-a pârât. Iuda stă la masa ta de taină, când s-au arătat în zarea ferestrei, prin perdeaua de borangic, sulite și coifuri. I-ai frânt pâinea ta și i-ai dat-o binecuvântată, a sorbit din paharul tău.

Nu e șarpe omul cu chibzuiala piezișă, dar pe furie – e om, om ce numai se despoaie ca șarpele. Uită-te la el: pielea i s-a zbârcit și joacă pe hârca uscată, ca un ciorap lăbărțat, cârpit în găurile strâmbe. Îi bate pleoapa vânăta pe care-o atinge cinstita-ți căutătură. Îi tremură buzele crăpate de-o ciudă fierbinte, îi arde urechea și-i țiuie conștiința. Ești milostiv și blajin: bunătatea ta îl face bolnav. Ar fi vrut să rămâie mai bine unde l-ai găsit zăcând, să-mbuce ciorile din el și să nu le poată goni cu brațul obosit, și te urăște pentru că l-ai iubit. Ce bine nu i-ai făcut?

Într-o zi de fantezie ironică natura zămislea miazmele, putreziciunea, muștele, viermele, ploșnița, ciupercile veninoase și fierea.

TUDOR ARGHEZI

Bijuteria lirică

Amar

Miron Radu PARASCHIVESCU

și la urmă a murit
ca un plâns înăbușit.

Dragostea noastră a fost
cam sucită, făr' de rost,
c-a-nceput în primăvară
ca un bob de lăcrămioară

Da eram noi amândoi,
bibilică-bibiloii,
când ardea soarele-n toi,
parca dase boala-n noi:

gura ta, a de muiere,
de dulceată și de miere,
era arșită și boare,
mă topea și-mi da răcoare.

Îți pica vorba domoală
ca descânticul de boală:
lacrimă erau, și stea,
ochii tăi de peruzea.

S-a ivit vreun domnișor
care te-a vrăjit ușor;
ori ți-a fost mintea năucă
de te-a prins dorul de ducă!

Au murit de-atuncea, toate.
Ceasul vechi Ia ce mai bate,
când în fiecare zi
toate sunt cum n-ar mai fi !

LA PAS, PRIN CAPITALA BANATULUI • LA PAS, PRIN CAPITALA BANATULUI

IOAN HAȚEGAN

Cea mai bună caracterizare a liceului și sălii sale de concerte a dat-o celebrul Yehudi Menuhin, cu prilejul unui concert susținut aici: „Cea mai bună sală de concerte de pe continent”. Și știa Menuhin ce știa. Avem cu ce ne mândri așadar. Făuritorii acestui complex cunoscut în peste 17 țări europene au fost soții arhitecți Aurelia și Hans (Ioan) Fackelmann. Stilul Fackelmann este vizibil în multe dintre construcțiile anilor '70 din Timișoara. Priviți cu atenție și veți înțelege. Construcția liceului de muzică cu sală cu tot datează din anii 1967-1968. Beton și sticlă, finisaj interior cu gust, o sală cu 344 de locuri în fotolii, o scenă de dimensiuni mari, joasă și apropiată spectatorului, cu un fundal ce impresionează în mod deosebit, cu o acustică excelentă și datorită lemnului lambrisat ce înconjoară sala. Foaierul sălii de

Liceul de muzică - Timișoara

concerte (folosită și pentru diverse spectacole, ba chiar și pentru numeroase înregistrări audio și video) servea ca sală de expoziții diverse.

Sala a găzduit - în cei patruzeci de ani - celebriți: Menuhin, Kehrler, Baskirov, Ion Voicu, Corul Madrigal etc, etc. Există 12 săli de clasă, două laboratoare, 60 săli de studiu. Internatul liceului, adosat clădirii, este creația arhitectului Serban-Sturdza. Secții numeroase, o concurentă deosebită la admileri și promoții întregi de absolvenți (mult peste mie), cu vârfuri instrumentale, solistice ori componistice: Alexandra Guțu, Marius Țicu, Titus Munteanu, Orchestrele filarmonice, de cameră, de muzică ușoară ori populară sunt pline de absolvenții acestui liceu. Este o onoare, să-i fii elev, dar și școala se mândrește cu absolvenții săi. Revin asupra sălii: cei care ați fost cel puțin o dată în ea știți de ce vă rog să reveniți oricând puteți. Celor ce nu au fost încă, un îndemn: nu ratați ocazia de a asculta un concert sau de a viziona un spectacol. Pășiți cu grijă în acest templu al muzicii din orașul muzicii: Timișoara.

Foaia de Jimbolia

Să dea Dumnezeu ca cineva, adunând jurnalul „Banatul” foaie după foaie, după ce se vor aduna cu sutele, cu miile, să spună: *Aceasta este Biblia Banatului!*

† Ioan

RUGA

Cu ocazia sărbătoririi hramului bisericii ortodoxe, „Adormirea Maicii Domnului”, s-a ținut o slujbă care a fost urmată de o agapă. După ce participanții au gustat din bucatele pe care nașii rugii, familia Silviu și Neli Rusu împreună cu familia Dorel și Emilia Cioară, le-au pregătit, au putut să ia parte la spectacolul desfășurat pe scena amplasată în fața bisericii. Cei care au încântat publicul au fost Doru Ioan Bănățean, Teo Band și Radu Ile.

Simpozion

Simpozionul Internațional de Artă „Stefan Jäger” are loc anual la Jimbolia. El reprezintă un efort comun al organizației Blythswood Banat și al Primăriei și Consiliului Local al Jimboliei. Curatorii acțiunii au fost Costin Brătianu și Tar Béla. Astfel de evenimente fac cinste orașului nostru.

KIRCHWEIH-UL BISERICII ROMANO-CATOLICE

În data de 11 august a avut loc Kirchweih-ul Bisericii Romano-Catolice „Sfântul Wendelin” din Jimbolia, care a fost, și de data aceasta, un eveniment care a adus plus-valoare comunității jimboliene. Buna dispoziție a putut fi simțită în momentul defilării alaiului de kirchweih. Prima pereche a fost formată din Cristian Cristea și Laura Țibrea.

TABĂRĂ DE CIRC

În perioada 3-10 august s-a desfășurat, la Jimbolia, o tabără de circ care a implicat mai multe entități: Blythswood Banat,

CREȘTEREA MOBILITĂȚII PRIN DEZVOLTARE RUTIERĂ ÎN BANAT

În data de 14 august s-a desfășurat în localitatea Kikinda (Serbia) conferința finală din cadrul proiectului Creșterea Mobilității prin Dezvoltare Rutieră în Banat (proiect finanțat prin Programul Interreg IPA România - Serbia). Jimbolia a beneficiat în urma acestui proiect de reabilitarea străzilor adiacente Drumului Național 59C (tronsoane din Calea Mărășești, strada I. Slavici și strada Liviu Rebreanu).

Școala de Circ Toameme (Elveția) și Alandala Circus Project. În cadrul acestei tabere, participanții au avut șansa de a se familiariza cu diferite activități specifice circuitului. La finalul taberei a avut loc un spectacol.

RENOVARE LA BISERICA ROMANO-CATOLICĂ

Biserica Romano-Catolică „Sfântul Mihai” care de aproape 100 de ani străjuiește peste cartierul jimbolian Futok a intrat într-un amplu proces de renovare. În acest moment lucrările se desfășoară la nivelul acoperișului. Intervenții vor avea loc și în interiorul locașului de cult. Proiectul este desfășurat de Parohia Romano-Catolică a Jimboliei.

PAGINĂ REALIZATĂ DE ANA-MARIA LAZĂR

Foiaia Aeroportului Internațional Timișoara „Traian Vuia”

Să dea Dumnezeu ca cineva, adunând jurnalul „Banatul” foaie după foaie, după ce se vor aduna cu sutele, cu miile, să spună: *Aceasta este Biblia Banatului!*

† Ioan

DESCOPERĂ LUMEA, ZBOARĂ DIN TIMIȘOARA CĂTRE 24 DE DESTINAȚII DIN 9 ȚĂRI

Aeroportul Timișoara oferă posibilitatea tuturor pasagerilor de a călători direct, către **24 de destinații** interne și internaționale din **9 țări**: *România, Anglia, Belgia, Franța, Germania, Israel, Italia, Spania, Danemarca.*

ȚARĂ	DESTINAȚII
ROMÂNIA	BUCUREȘTI, IAȘI
ANGLIA	LONDRA, DONCASTER/SHEFFIELD
BELGIA	BRUXELLES
FRANȚA	PARIS - BEAUVAIS
GERMANIA	DORTMUND, FRANKFURT – HAHN, FRANKFURT – MAIN, MEMMINGEN, MUNCHEN, STUTTGART, NURNBERG, BADEN-BADEN
ISRAEL	TEL AVIV
ITALIA	BARI, BERGAMO-MILANO, BOLOGNA, ROMA, TREVISO
SPANIA	BARCELONA, MADRID, VALENCIA
DANEMARCA	BILLUND

Cursele sunt operate de către cinci companii aeriene: **Wizz Air, Ryanair, Tarom, Lufthansa, Eurowings**. Pasagerii pot alege să zboare către următoarele destinații, astfel:

COMPANIE	DESTINAȚII
WIZZ AIR	BRUXELLES- CHARLEROI (BELGIA) BILLUND (DANEMARCA) PARIS-BEAUVAIS (FRANȚA) DORTMUND, MEMMINGEN, MUNCHEN, FRANKFURT – HAHN, KARLSRUHE/BADEN-BADEN (GERMANIA) BARI, BERGAMO-MILANO, BOLOGNA, ROMA-CIAMPINO, TREVISO (ITALIA) LONDRA-LUTON, DONCASTER/SHEFFIELD (ANGLIA) BARCELONA, MADRID, VALENCIA (SPANIA) TEL AVIV (ISRAEL)
RYANAIR	BUCUREȘTI (ROMÂNIA) BERGAMO (ITALIA)
LUFTHANSA	FRANKFURT-MAIN, MUNCHEN (GERMANIA)
TAROM	BUCUREȘTI, IAȘI (ROMÂNIA)
EUROWINGS	STUTTGART (GERMANIA)

De asemenea, pasagerii au la dispoziție legături aeriene directe către destinațiile pentru vacanțele preferate. Aeroportul Timișoara este legat, prin cursele charter, de **7 destinații** de vacanță din *Turcia, Grecia, Egipt și Tunisia.*

ȚARĂ	DESTINAȚIA
TURCIA	ANTALYA
GRECIA	HERAKLION - CRETA ZAKYNTHOS SKIATHOS
EGIPT	SHARM EL SHEIKH HURGHADA
TUNISIA	HAMMAMET

În afară de cursele charter de vacanță, de la Aeroportul Timișoara sunt accesibile cu **zboruri regulate**, următoarele destinații de vacanță: Costa Blanca (prin cursele regulate spre Valencia), Costa Brava (prin cursele regulate spre Barcelona), Coasta Malficană (prin zborurile directe spre Bari), Marea Mediterană și Marea Roșie (prin zborul de Tel Aviv).

Pentru informații și noutăți pot fi accesate următoarele:

Str. Aeroport, nr. 2, 307200, Ghiroda – Timiș, OP 7 CP 1375 România

@ office@aerotim.ro

📱 Mobile App: AEROTIM

📍 Aeroportul Internațional Timișoara

📍 Google maps indoor

PAGINĂ REALIZATĂ CU SPRIJINUL BIRoului DE RELAȚII PUBLICE AL AEROPORTULUI

Foaiia F de Făget

Să dea Dumnezeu ca cineva, adunând jurnalul „Banatul” foaie după foaie, după ce se vor aduna cu sutele, cu miile, să spună: Aceasta este Biblia Banatului!

† Ioan

Mulțumim pe aceasta cale domnului primar Marcel Avram care de fiecare dată ajută școala necondiționat

Victor BIRĂU - Director al Liceului Teoretic „Traian Vuia”

Încă înainte de a porni spre tânărul oraș Făget, mi-am propus să bat, odată ajunsă acolo, la poarta viitorului, adică a școlii, a Liceului „Traian Vuia” mai exact, instituție de primă mărime între liceele din Țara Banatului. Așa am și procedat, reușind astfel să stau de vorbă cu directorul acestei instituții. Știam despre dânsul că este născut în Vânju Mare, orașelul în care tinerii cunosc toate obiceiurile legate de aspectele vieții: obiceiurile legate de botez, de nuntă, și cu precădere de cel numit „Învăruicitul” de la Dragobete. Atunci tinerii se adună și au un ritual folcloric de incantație specific, în care își declară văruicirea până la moarte, adică o prietenie strânsă și durabilă între un băiat și o fată, iar ulterior își lansează coronițele pe care le poartă pe un râu, așa încât legătura lor să fie dusă mai departe peste generații și peste ani. Mai știam despre domnia sa că a absolvit liceul în perioada 1986-1990 din Drobeta Turnu Severin și apoi a urmat Universitatea de Vest din Timișoara, Facultatea de Fizică în perioada 1990 -1995. Și dascăl fiind, mi-am îngăduit ca prima întrebare să fie chiar despre... dascăl.

Domnule director, ce amintire purtați primului dascăl?

► O amintire frumoasă, deoarece m-a încurajat și ajutat tot timpul în cei patru ani de școală primară. Mai mult m-a învățat să scriu cu tocul, adică la orele de caligrafie toți elevii primeam câte un toc pentru a scrie, deoarece nu aveam voie să folosim pixul.

Ce v-a determinat să alegeți această profesie misionară?

► Relația sinceră între cei doi poli și cred că dau dovadă de o bunătate aparte pentru semenii mei.

Ce înseamnă pentru dumneavoastră, cariera didactică?

► Cariera didactică pentru mine înseamnă un ansamblu de roluri profesionale performante de-a lungul vieții active pe care o duc zi de zi și a căror succesiune poate urma traiectorii diferite în timp.

Cu ce sentimente vă despărțiți de elevii la sfârșitul anilor lor de liceu?

► La sfârșit de an mă simt mai împlinit, deoarece citesc fericirea pe chipul lor.

Din ce clasă, domnule profesor, vă puteți face o părere sinceră despre viitorul și chiar cariera unui elev?

► Fiind profesor de fizică predau atât la gimnaziu cât și la liceu și cred că începând cu clasa a VI-a îmi pot da seama de capacitățile unui elev.

Îmi puteți da câteva nume de elevi care au confirmat predicțiile dumneavoastră?

► Având în vedere că predau numai la două clase vă pot spune că toți cei care au făcut fizica cu mine sunt realizați.

Adică?

► Adică, pe lângă faptul că le-am trezit interesul pentru disciplină sunt și realizați.

Ce trebuie să facă familia pentru buna formare a unui viitor om?

► Să comunice cu toți factorii implicați în educația copiilor lor.

Cu ce probleme vă confrunțați în munca dumneavoastră?

► Nu îmi ajunge timpul să realizez mai multe. **Ce lipsește învățământului, școlii de azi, pentru a fi performant precum cel de ieri? Mai exact pentru a fi asemeni celui de până în 1989.**

► Nu cred că pot să fac o comparație din această postură, deoarece am fost elev în acea perioadă. Pot să spun că nu era o perioadă tocmai favorabilă, dar exista mai mult respect.

Care e cartea la care vă întoarceți cel mai des?

► Cartea care mă fascinează și în prezent este „Știința și tehnica”.

Asta și pentru faptul că sunteți angrenat, alături de discipoli într-un club?

► Da, lucrez cu elevii în cadrul unui club de robotică și trebuie să mă pregătesc să fiu în pas cu realitatea.

Cum vedeți plecarea la muncă, în străinătate, a ambilor părinți și lăsarea copiilor în grija bunnicilor?

► Plecarea la muncă, în străinătate, a ambilor părinți nu este una benefică pentru copii, întrucât aceștia sunt lipsiți de afectivitate. Pentru ei lipsa părinților este un gol imens.

Cu ce s-ar putea «umple» acest gol?

► Nu poate fi înlocuit cu absolut nimic. Copiii devin, astfel, mult mai agitați și uneori vulnerabili.

Drepturile elevilor, destul de mari și bine mediatizate, nu sunt cam rău înțelese de părinți și chiar de elevi?

► Câteodată, aceste drepturi ale elevilor sunt înțelese greșit, dar noi avem datoria de a le explica atât elevilor, cât și părinților și obligațiile lor față de școală.

Cum se află liceul dumneavoastră în prag de nou an școlar?

► Liceul este pregătit sufletește pentru noul an școlar și în ceea ce privește amenajarea claselor și laboratoarelor, așteptându-i pe elevii să vină cu bucurie.

În ce relații vă aflați cu conducerea primăriei?

► Foarte bună și constructivă.

Ați primit și în acest an, din partea primăriei, un sprijin real? În ce constă acesta?

► Da. Am primit fonduri pentru deratizare și diferite lucrări pe care trebuie să le executăm. Mulțumim pe această cale domnului primar Marcel Avram care de fiecare dată ajută școala necondiționat.

Ce mesaj aveți de adresat elevilor la început de an școlar?

► Le doresc entuziasm și succes. Sunt convins că ceea ce vor învăța în școala noastră le va fi de folos timp îndelungat și va determina modul în care vor face față unei societăți aflate într-o continuă schimbare.

POȘTA REDACȚIEI

CITITORII NE ÎNTREABĂ, NOI RĂSPUNDEM

Doamna Elisabeta Costiniu, din orașul Făget, ne solicită date despre concediul de maternitate și despre perioada de acordare a acestuia. Stimată doamnă, despre perioada de acordare a concediului de maternitate, vă asigurăm că el poate fi acordat înainte sau după naștere, pe o perioadă de cel mult 126 de zile, întrucât perioada de prenatal poate fi compensată în parte cu cea de postnatal, în funcție de opțiunea persoanei sau de recomandarea medicului.

Cât despre perioada de acordare a concediului prenatal, vă informăm că femeia gravida poate beneficia de 63 de zile de concediu

medical prenatal înainte de data previzibilă a nașterii, dar nu mai devreme de a optzeci și patra zi anterioară acestei date.

Concediul medical prenatal se acordă, în exclusivitate, pentru sarcină și nu pentru afecțiuni ce pot interveni pe parcursul sarcinii, fără legătură cu sarcina. Cu atât mai mult, dacă se constată o sarcină dificilă, este posibil ca, indiferent de opțiunea mamei, să se acorde concediul prenatal cu o întindere mai mare de 63 de zile.

NE-AM ÎNTERESAT PENTRU FĂGETENI

CEAȚA

Un fenomen cu care șoferii orașului Făget - și nu numai - se pot confrunța în aceste zile este ceața. Astfel că polițiștii rutieri reamintesc faptul că toți conducătorii auto sunt obligați prin lege ca în asemenea condiții să utilizeze luminile de întâlnire și de ceață, dacă prin construcție auto-vehiculul este prevăzut și cu proiectoare de ceață. Polițiștii precizează că obligația conducătorilor de vehicule este să circule cu o viteză care să nu depășească 30 de km / h în localități sau 50 de km / h în afara localităților, când ceața reduce vizibilitatea sub 100 de metri. Această viteză permite oprirea în condiții de siguranță, atunci când apare o situație de pericol. De asemenea, pentru un plus de siguranță, se impune și mărirea distanței în mers între vehicule. Și pietonilor li se recomandă să-și sporească atenția, să evite pe cât posibil folosirea părții carosabile, mai ales după lăsarea întunericului și în condiții de vizibilitate redusă, și să se asigure temeinic înaintea traversării drumurilor.

Foaia de Lipova

Să dea Dumnezeu ca cineva, adunând jurnalul „Banatul” foaie după foaie, după ce se vor aduna cu sutele, cu miile, să spună: *Aceasta este Biblia Banatului!*

† Ioan

Orașul nostru va avea singurul spital la standarde europene din Vestul țării

Mircea JICHICI - Primar al orașului Lipova

Cunoscând atenția pe care o acordă instituțiilor de sănătate și nu numai, dialogul meu cu edilul orașului Lipova, din această ediție a jurnalului nostru, a avut ca epicentru chiar problema clădirii noului spital...

Domnule primar, pentru cititorii noștri, nu numai din Lipova, ci și din alte

localități, beneficiare, ca să spun astfel, vă întreb despre valoarea investiției privind clădirea noului spital orășenesc?

► Clădirea noului spital din Lipova, reprezintă o investiție în valoare de 5 milioane de euro, din fonduri guvernamentale, a cărei construcție a fost demarată în cursul anului trecut și care a prins contur, lucrările la această construcție apropiindu-se în ritm alert de final.

Cu alte cuvinte, noul spital din Lipova se ridică văzând cu ochii, de la o zi la alta.

► Da, se poate spune și așa, iar dacă firma care a câștigat licitația va lucra în același ritm, până la sfârșitul anului spitalul ar putea fi finalizat.

Domnule primar, această investiție, derulată de Primăria Lipova, pentru folosul cetățenilor ei, de unde și-a asigurat finanțarea?

► Finanțare este guvernamentală, fiind obținută prin Compania Națională de Investiții.

și lucrurile, după cum spuneam, se mișcă neașteptat de bine, clădirea a fost ridicată, iar acum se lucrează la partea de finisaje interioare și exterioare. Sper să finalizăm cât mai repede acest obiectiv deosebit de important pentru Lipova, dar și pentru Valea Mureșului, cu atât mai mult cu cât lucrările la noul spital avansează în fiecare zi, iar în urma vizitelor repetate am ob-

servat acest lucru. Constructorul ne asigură că va continua ritmul susținut ca și până acum, iar rezultate vor fi vizibile pentru toți.

Este o lucrare care a necesitat și necesită, în continuare un efort susținut.

► Da, lucrarea este una de avergură, atât din punct de vedere al resurselor materiale cât și al resurselor umane, dar avem încredere în constructorul noului spital că-și va finaliza lucrarea

cu succes. Demn de menționat mi se pare și faptul că se lucrează la aproape toate cele 421 de încăperi conform graficului de lucrări.

Am înțeles că la finalul lucrărilor, Lipova va avea un spital extrem de performant.

► Da, la sfârșitul lucrărilor orașul nostru va avea singurul spital la standarde europene din Vestul țării. Este o mândrie a administrației actuale, că orașul nostru va putea oferi servicii medicale la cele mai înalte standarde atât locuitorilor orașului Lipova, cât și localităților limitrofe.

Vă exista o punte de legătură între spitalul nou și cel de azi?

► Corpul nou de clădire, în formă de L, va fi legat de cel vechi printr-o pasarelă.

Domnule primar, îmi puteți face o scurtă descriere a interiorului?

► Desigur, spitalul va beneficia de secții de chirurgie, obstetrică-ginecologie, dar și de un compartiment de primire urgențe, de reanimare, respectiv relocarea secțiilor de pediatrie și medicină internă din clădirea maternului, pentru a nu se mai plăti chirie, ceea ce este extrem de important pentru Lipova, dar și pentru Valea Mureșului. Spitalul va mai avea și o bază de tratament ultramodernă pentru pacienții cu patologii locomotorie și cardiovasculare.

Ce număr de pacienți va putea trata acest nou și modern spital?

► Viitorul spital al Orașului Lipova, va deservi 60.000 de cetățeni de pe Valea Mureșului.

SĂRBĂTOAREA ADORMIRII MAICII DOMNULUI LA BASILICA „MARIA RADNA” DIN LIPOVA

După cum este cunoscut deja de către toată lumea, în fiecare an în zilele de 14-15 august, cu ocazia sărbătorii religioase „Adormirea Maicii Domnului” sau „Sfânta Maria Mare”, la Lipova are loc Târgul anual „Maria Radna”, organizat de către Primăria Orașului Lipova, în colaborare cu toate celelalte instituții de ordine publică, dar și cu bisericile catolice și ortodoxe din oraș.

Mii de vizitatori prezenți și în acest an la Lipova

La fel ca de fiecare dată și în acest an, mii de vizitatori, credincioși romano și greco-catolici au fost prezenți, miercuri, 14 august și joi, 15 august, la Lipova, pentru a sărbători „Adormirea Maicii Domnului” sau la Basilica Maria Radna.

Dintotdeauna Basilica Maria Radna a fost un punct foarte important pe harta întregii zone de Vest, atrăgând anual mii de credincioși, astfel că, așa cum era și de așteptat, grandioasa biserică, frumusețea locurilor și spiritul

acestei sărbători atât de importante și speciale aduc, cu fiecare an ce trece, tot mai mulți credincioși.

Pelerinii prezenți la Lipova, au participat la liturgiile oficiate cu ocazia sărbătorii și, la fel ca în fiecare an, programul slujbelor religioase oficiate la Basilica Maria Radna a fost unul foarte frumos, vast și foarte bine organizat. Astfel că, începând de miercuri, 14 august, de la ora 17:00, au fost oficiate liturghii în limbile maghiară, croată și română și un rozariu în patru limbi. Iar în ziua mării sărbători a „Adormirii Maicii Domnului”, slujbele au început încă la ora 7:00 și a fost programată, de asemenea, la fel ca în fiecare an, Calea Crucii, pe dealul din spatele basilicii.

Conform tradiției, în fiecare an, pelerinii urmează Calea Crucii, pe dealul din spatele basilicii, culegând din pădurea de stejari muguri asemuiți cu lacrimile Fecioarei Maria. Se spune că mugurii îi feresc de boli și de necaz. E o tradiție de sute de ani împământenită printre credincioșii romano-catolici, să vină în acest loc în căutarea mântuirii.

Mai mult, pentru ca ziua unei sărbători atât de speciale să fie încheiată într-un mod la fel de special, așa cum s-a întâmplat și în anii anteriori, și în acest an, în seara zilei de 15 august, a fost organizat un concert mai deosebit, un concert aparte „Concertul de Muzică Meditativă” un spectacol extraordinar de muzică spirituală, un spectacol feeric susținut de invitatul special, Gheorghe Iovu.

DESPRE BASILICA FRANCISCANĂ „MARIA RADNA”

Prima mănăstire a fost ridicată la Radna în 1520. A fost distrusă de mai multe ori, dar Icoana Maicii Domnului a fost salvată de fiecare dată. Biserica de astăzi a fost clădită în 1767 și declarată Basilica Papală „Maica Harurilor”.

În cadrul Basilicii Franciscane „Maria Radna” din Lipova – obiectiv cu potențial foarte mare de atractivitate religioasă și turistică în zonă, dar și în cadrul celorlalte biserici catolice și ortodoxe din oraș – în fiecare an, cu ocazia Sărbătorii «Adormirea Maicii Domnului», au loc slujbe religioase, credincioșii romano-catolici, greco-catolici și ortodocși venind în pelerinaj de la mari depărtări, în grupuri organizate sau individual.

În fiecare an, în această dată de 15 august, mănăstirea este cel mai important loc de pelerinaj pentru credincioșii celor două confesiuni. Sute de pelerini din toată țara, dar și din Austria, Bulgaria, Germania și Ungaria ajung la Basilica Maria Radna și participă la slujbele ce sunt oficiate în mai multe limbi, altele decât limba română.

PAGINĂ REALIZATĂ CU SPRIJINUL DOMNIȘOAREI ADELA POPESCU

Foaia de Giarmata

Să dea Dumnezeu ca cineva, adunând jurnalul „Banatul” foaie după foaie, după ce se vor aduna cu sutele, cu miile, să spună: *Aceasta este Biblia Banatului!*

† Ioan

A FOST INAUGURAT NOUL PARC AL COPIILOR DIN COMUNA GIARMATA

Cu prilejul Rugii bănețene 2019, harnicul primar al comunei Giarmata, domnul Virgil Bunescu, a inaugurat, sâmbătă 7 septembrie, noul „Parc al Copiilor”, o minunată construcție modernă cu multe facilități pentru distracția micuților, întins pe aproape un hectar. La eveniment au fost prezente oficialitățile locale, dar și județene.

LE DORESC COPIILOR SĂ SE SIMTĂ BINE ÎN PARCUL LOR!

Cu acest prilej, edilul comunei a avut un mesaj către părinți și copii: „Este o bucurie extraordinară că am reușit să facem acest parc pentru copiii din comuna Giarmata. A durat cam mult, dar până la urmă am izbândit. Mai avem ceva de lucrat la el, dar am făcut un pas important până acum. Vor urma și alte proiecte mari. Le doresc copiilor să se simtă bine în parcul lor, iar primarul trebuie să vă creeze surprize din când în când. Așa vom face de Crăciun, de Anul Nou, de Ziua Copiilor și, de fapt, dorim ca în fiecare sfârșit de săptămână să vă facem o surpriză. Vă doresc să vă simțiți bine și să vă consumați energia într-un mod plăcut și util, făcând sport și jucându-vă, renunțând pentru o vreme la telefoane, la internet și la televizor. Mișcarea și sănătatea sunt mai importante decât telefonul sau televizorul”.

Tot cu acest prilej, domnul primar Virgil Bunescu a asigurat asistența că mai are proiecte importante în acest sens. Începutul a fost dificil. În următoarele 6 -8 luni, vor mai fi construite

alte trei parcuri în Giarmata. „Cred că e puțin pentru comunitate, dar vrem să facem cât mai multe proiecte utile, pentru oameni. De aceea să încercăm să le protejăm, să nu stricăm ceea ce am făcut aici așa de frumos, fiindcă s-a construit prin sudoare și prin cheltuire de bani, de aceea este bine să avem grijă de ele și să respectăm ceea ce facem spre binele comunității. Mulțumesc constructorului și proiectantului și celor din primărie care au colaborat cu mine în acest proiect. Mulțumim tuturor. Sperăm să ne vedem săptămânal cu alte surprize”, a declarat destoinic edil Virgil Bunescu, spre încântarea celor prezenți.

FELICITĂM PRIMĂRIA ȘI CONSILIUL LOCAL GIARMATA CARE S-AU OSTENIT PENTRU CONSTRUIREA ACESTUI LOC MINUNAT DESTINAT COPIILOR

Cu acest prilej, preotul Mihai, după ce a binecuvântat noul obiectiv, a conchis: „Felicităm Primăria și Consiliul Local Giarmata care s-au ostenit pentru construirea acestui loc minunat destinat copiilor. Vă îndemnăm pe toți - copii și părinți - să aveți grijă de acest dar ce ați primit spre bucurie”.

La eveniment am întâlnit-o și pe doamna Elena care era însoțită de o familie din Austria. Cetățenii austrieci se aflau într-un turneu prin mai multe localități din partea de vest a României. Ei au spus că au fost impresionați de căldura sufletească a oamenilor din Giarmata și de frumusețea comunei.

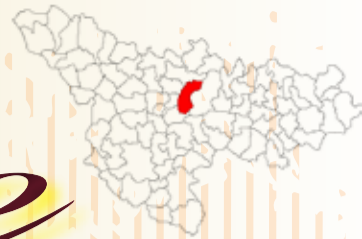
ÎN IARNĂ VA FI PREGĂTIT ȘI UN PATINOAR ÎN CERNĂTEAZ

Parcul copiilor inaugurat la Giarmata are aproape 1000 de metri pătrați. Trebuie să amintim că și înainte de 1989, acolo era parc și nemții țineau kerwei-ul. Din păcate, după 1989, a devenit groapă de gunoi, după ce germanii au plecat în Germania. Începând cu 2014, Primăria Giarmata a început să reamenajeze locul, fiindcă era plin de gunoaie și betoane. Au fost aduse sute de camioane de pământ și a fost ridicat nivelul solului. A fost nivelat și așa a venit ideea de a construi acolo un parc de joacă pentru copii, dar mai e puțin de lucru. Trebuie finalizate spațiile verzi, să fie sădiți pomi, să fie montate mese de tenis, difuzoare pentru muzică și ridicată o scenă permanentă pentru susținerea spectacolelor în aer liber. Primăria mai are în lucru parcul Eugeniu de Savoya, care va fi amenajat în toamnă. Numele se leagă de legenda prințului de Savoya. „Mai facem un parc într-un cartier al tineretului, mai urmează să fie amenajat un parc în Cernăteaz și încă unul într-un cartier nou, unde se află 500 de case. În iarnă va fi pregătit și un patinoar în Cernăteaz, unde să se dea pe gheață tinerii și copiii. Pentru mine anul 2019 la început a fost cam greu, fiindcă s-a întârziat cu aprobarea bugetului și nu am putut promova proiectele. Acum mergem în forță cu toate proiectele. Până în iarnă vrem să terminăm o parte din ele. În total sunt 80 de proiecte în valoare de 25 de milioane de euro”, a concluzionat primarul PSD, Virgil Bunescu.

După inaugurarea parcului, a urmat un spectacol folcloric cu Ansamblul Sânziene Bănețene din Giarmata, apoi unul de muzică rock.

Foaia de Remetea Mare

Să dea Dumnezeu ca cineva, adunând jurnalul „Banatul” foaie după foaie, după ce se vor aduna cu sutele, cu miile, să spună: *Aceasta este Biblia Banatului!*

† Ioan

În data de 15 august a avut loc Ruga bănățeană 2019, cu prilejul mării sărbători creștine, Adormirea Maicii Domnului, în frumoasa localitate Remetea Mare din județul Timiș, o localitate care devine an de an tot mai modernă și înfloritoare, cu oameni harnici și primitori, de 11 ani, de când la conducerea primăriei se află destoinicul Ilie Golubov.

„Mulțumim domnului primar, Ilie Golubov”

PREOT PAROH MARIUS SFERCOCI

Trebuie să remarcăm faptul că sătenii cu mic, cu mare, cu respect față de sărbătoarea Maicii Domnului, s-au îmbrăcat cu cele mai elegante haine, iar la ora 17.00 s-au reunit la biserică, unde a avut loc sfânta slujbă religioasă, susținută de un sobor de preoți, în frunte cu Preanonorații Părinți Vasile Ciotău și Marius Sfercoci.

Bineînțeles că primul om al comunei, neobositul primar, Ilie Golubov, nu putea să lipsească de la eveniment. Alături de distinsa sa soție, el a asistat la serviciul religios, iar la final i-a invitat pe toți cei prezenți la marea distracție cu joc și voie bună, din curtea căminului cultural. Trebuie să prezentăm și cuvântul de învățătură al preotului paroh, Marius Sfercoci, transmis în biserică celor prezenți:

„Prăznuirea Adormirii Maicii Domnului, ocrotitoarea familiilor noastre, este o sărbătoare de bucurie. Maica Domnului este cea mai bună mamă, cea mai curată, este Maica sufletelor noastre. Ea s-a urcat la cer pentru a se ruga pentru noi și a fi ocrotitoarea noastră, a celor de pe pământ. Simțim puterea și prezența Maicii în viața noastră de zi cu zi. Vedem ce frumos este când suntem cu toții în biserică în pace și înțelegere, alături de copiii noștri minunați, care s-au rugat și au cântat împreună cu noi. De aceea avem speranța că viitorul va fi luminos și plăcut și pentru biserică și pentru parohia noastră și pentru țară. Ar fi și mai bine ca acești copii să fie prezenți la rugăciune aici în fiecare duminică la Sfânta Liturghie, astfel, vom simți cu toții prezența lui Dumnezeu și a Sfintei Ma-

rii. Maica Domnului, te rugăm să ai grijă și de noi, de familiile noastre și de toți cei dragi și pe toți să ne aduci lângă Fiul tău”.

De asemenea, Părintele Paroh a transmis, în alocuțiunea sa, și un cuvânt de mulțumire pentru conducătorii localității: „Mulțumim Primăriei și Consiliului Local Remetea Mare pentru că au avut grijă ca Praznicul Adormirii Maicii Domnului din acest an să se desfășoare în bune condiții, dar mulțumim și tuturor cetățenilor care au fost prezenți la biserică și s-au rugat împreună cu noi. Mulțumim domnului primar, Ilie Golubov și consilierilor locali, care au avut grijă ca totul să decurgă bine și în liniște”.

Lăsăm, în acest număr, la sugestia domnului primar, să vorbească imaginile, revenind în ediția viitoare cu alte imagini și impresii.

PAGINĂ REALIZATĂ DE GHEORGHE MIRON

Foaia de Dumbrăvița

Să dea Dumnezeu ca cineva, adunând jurnalul „Banatul” foaie după foaie, după ce se vor aduna cu sutele, cu miile, să spună: *Aceasta este Biblia Banatului!*

† Ioan

„ZILELE DUMBRĂVIȚEI”, REPREZINTĂ O SĂRBĂTOARE PENTRU REUȘITA CĂREIA MULȚUMESC TUTUROR LOCUITORILOR COMUNEI

VICTOR MALAC, PRIMAR AL COMUNEI DUMBRĂVIȚA

De întâi septembrie, la începutul toamnei s-au încheiat, cu succes, „Zilele Comunei Dumbrăvița 2019”, eveniment tradițional cu o mare participare de cetățeni care au petrecut trei zile, bucurându-se de activitățile și competițiile sportive, de vreme și muzică bună, dar și de dans și bucate tradiționale delicioase.

„Zilele Dumbrăviței” au debutat cu sportul fanion al localității, tenisul de masă. În perioada 28-31 august, timp de patru zile, Sala Polivalentă din Dumbrăvița a găzduit „Championships Trophy Romania 2019”, o competiție internațională de tenis de masă adresată juniorilor între 10 și 18 ani. Iar vineri, 30 august, la ora 19, melomanii dumbrăvițeni au asistat la Concertul susținut de Laszlo Attila în incinta Bisericii Reformate din centrul comunei.

Sâmbătă 31 august, sportul a fost la mare audiență. De la sala polivalentă au pornit mai multe competiții de ciclism, diferențiate de vârsta participanților.

Pe stadionul Ștefan Dobay s-a desfășurat tradiționalul turneu de fotbal amator, organizat pe două suprafețe reduse, potrivite pentru echipele de 6+1.

Spre seară, pe scena din parcul central, soliștii de muzică populară: Ciprian Pop, Roberta Selegea și Bebe Dragomir au încântat publicul cu melodiile lor. De asemenea, au susținut un concert și cei de la formația Szinkron.

În ultima zi din evenimentul „Zilele Comunei Dumbrăvița”, la prânz a avut loc tradiționala ședință festivă, care se organizează în fiecare an și la care au participat, atât oficialități locale, cât și oaspeți din localitățile înfrățite din Serbia și Ungaria.

Reprezentanții Primăriei și ai Consiliului Local Dumbrăvița au oferit plachete omagiale și cadouri simbolice, pentru anumiți invitați, care

au avut o contribuție deosebită pentru comuna Dumbrăvița.

Astfel, cei opt care au fost premiați de către primarul Dumbrăviței, Victor Malac, au fost: Zirbik Imre – primar Szentes – Ungaria, Daras Sándor – fost primar la Sandorfalva, Mora Jozsef Antal – consilier din Csongrad, Vajdane Balogh Ida – profesor de muzică Dumbrăvița, Lei Gábor – consilier local din Sandorfalva, Carolina Roșu – contabil șef la Primăria Dumbrăvița, Florin Macavei – Președintele Secției de Fotbal al CSC Dumbrăvița și Călin Dobra – președintele CJ Timiș.

La ora 17 a început programul muzical-coregrafic susținut de Ansamblul Dumbrăvițean și de alte ansambluri invitate. La finalul „Zilelor Dumbrăviței” organizate din ce în ce mai bine și cu o mare densitate de evenimente, publicul prezent s-a bucurat de superbul foc de artificii.

„Zilele Dumbrăviței”, reprezintă o sărbătoare pentru reușita căreia mulțumesc tuturor locuitorilor comunei”, a conchis edilul Dumbrăviței, domnul Victor Malac.

Aduc mulțumiri domnului CONSTANTIN NICOLAE, pentru sprijinul acordat în realizarea acestei pagini - ROXANA FURDEAN

Foaiia de Măureni

Să dea Dumnezeu ca cineva, adunând jurnalul „Banatul” foaie după foaie, după ce se vor aduna cu sutele, cu miile, să spună: *Aceasta este Biblia Banatului!*

† Ioan

Scoala a fost și rămâne, pentru mine, o iubire permanentă, la fel și dorul pentru elevii mei, copiii minunați ai comunei Măureni!

Filimon BRIAN - Primar al comunei Măureni

Cu domnul profesor Filimon Brian, edilul comunei noastre, în pragul noului început de an școlar, am vorbit despre ce altceva decât despre școală, despre rostul ei în destinul unui elev, al unui om, al unui popor.

Domnule primar, aș dori azi, pentru că ne aflăm cu doar câteva zile de începerea unui an nou de școală, să vorbesc mai mult cu profesorul decât cu primarul Filimon Brian.

► Mă bucur să aud acest lucru, cu atât mai mult cu cât școala a fost și rămâne, pentru mine, o iubire permanentă, la fel și dorul pentru elevii mei, copiii minunați ai comunei Măureni!

Cum se află azi, școlile din comună?

► Gata pregătite de începerea cursurilor și când spun asta, evidențiez faptul că s-a renovat și sala de sport a Școlii Gimnaziale din Măureni, care a avut parte de o lucrare mai amplă, de asemenea toate sălile de clasă din toate școlile comunei Măureni au fost igienizate corespunzător, iar acolo unde s-a impus, s-au efectuat și lucrări de aducere a lor în faza în care să poată asigura condiții optime de studiu.

Se apropie iarna, domnule primar...

► Știu unde țintești, dar te asigur că nu ne spe-

riem, atâta timp cât necesarul de combustibil este asigurat din vară.

Duc lipsă școlile din comuna Măureni de cadre?

► Nu, școlile noastre vor începe noul an școlar cu efectivul de cadre complet.

Domnule primar, privind pe fereastra biroului dumneavoastră, văd Sfânta Biserică, o nouă bijuterie ortodoxă pentru oamenii comunei, motiv pentru care vă întreb, din punctul dumneavoastră de vedere, există o relație anume între credință și școală?

► Evident, părintele Galeriu, de venerată amintire, spunea odată că ignoranța este un păcat grav, căci un creștin autentic nu poate fi prost. Dar să nu uităm, că rolul școlii, în relația cu Sfânta Biserică, trebuie să fie acela de a crea oameni toleranți și nu indivizi fanatici. Rolul școlii este de a educa în minte și în trup, iar rolul primordial al Bisericii, se cuvine a fi acela de a educa în emoție creștină.

Domnule primar, elevii comunei noastre, foștii dumneavoastră elevi, poate ar dori să știe la ce v-ați gândit dumneavoastră la finalul anilor de studii?

► La vorbele lui Blaga: „Oprește, Doamne, cea-sornicul cu care ne măsurăm destrămarea”. Dragă colegă, sfârșitul anilor de studii, a anilor de școală, reprezintă primul regret major al unui om. Pentru că atunci înțelegi mai profund, că nici copilăria nu

este eternă și nici tinerețea nu este veșnică.

Cum vedeți relația dintre cuvântul scris pe hârtie și cel promovat pe rețeaua electronică?

► Aici sunt în acord deplin cu un foarte bun jurnalist, cred că domnul Popescu, care era de părere, și repet: împărtășesc opinia domniei sale, că mediul electronic e volatil, nu are consistență organică. Hârtia o pipăi, când vezi cuvântul tipărit pe hârtie îți dă senzația de săpat în piatră: „Bă, e pe hârtie, aici nu se mai șterge!” Netul dă senzația volatilității. Ștergem, adăugăm, pixelii ăia dansează, e o senzație de ușurătate. Hârtia nu suportă orice. Netul, într-adevăr, suportă orice. Din această pricină, orice informație primită cu sprijinul „netului”, trebuie privită prin prisma îndoielii, trebuind verificată și dintr-o sursă scrisă pe hârtie.

Domnule primar, ce sfat ați da elevilor azi, în apropierea unui an nou de școală?

► Să se bizuie și pe noroc, dar să nu uite nicio dată că norocul trebuie să te găsească muncind și că pregătirea școlară este cea care face diferența. Și, mai ales, mai ales, să învețe să se bucure, de anotimpuri. Dorindu-le tuturor elevilor și studenților comunei Măureni, un an nou de studiu plin de satisfacții, îi rog să își urmeze chemarea, pentru că omul care lasă să-i scape dragostea vieții sale pentru o profesie, va ajunge singur cu regretele sale și toate suspinele lumii nu-i pot aduce alinarea sufletului.

Toate școlile comunei Măureni sunt gata, pregătite pentru începerea acestui nou an școlar.

Transmit, cu acest prilej, tuturor elevilor comunei noastre sincere urări de sănătate și succes în noul an de învățământ!

Prof. FILIMON BRIAN

PAGINĂ REALIZATĂ DE PROF. LUCIA MUȚULESCU

Foaia de Sînandrei

Să dea Dumnezeu ca cineva, adunând jurnalul „Banatul” foaie după foaie, după ce se vor aduna cu sutele, cu miile, să spună: *Aceasta este Biblia Banatului!*

† Ioan

Pentru a păstra un standard decent de viață și bună conviețuire, este necesar ca toți cetățenii comunei să sprijine eforturile noastre!

Claudiu COMAN - Primar al comunei Sînandrei

De fiecare dată când intru în frumoasa comună Sînandrei, îmi amintesc că președintele meu, Vasile Todî, ori de câte ori știe că îl voi întâlni pe domnul primar, îmi repetă: „Să nu uiți, că domnul Claudiu Coman, este un om larg în cuprinderea activității sale cotidiene, lapidar și intens în momentele importante, precis în desemnarea unei soluții și extrem de atent în urmărirea ecurilor muncii sale”. Astfel pornesc „înarmată” spre această bine gospodărită comună a pustiului bănățene, la orice întâlnire cu edilul ei.

Domnule primar, vă mulțumesc că v-ați făcut timp pentru dialogul cu mine, știind că intrați, peste puțin timp, într-o ședință de consiliu.

► Domnișoară, dumneata muncești la „Asociația Primarilor din Banatul Istoric”, ori eu fiind membru fondator al acestei instituții, aș putea să spun că nu trebuie să-mi mulțumești pentru o întâlnire colegială.

Domnule primar, atât pentru cititorii noștri din comuna dumneavoastră, cât și pentru cei din alte județe, unii din ei potențiali investitori, vă întreb nu despre realizările dumneavoastră de la începutul anului, că atunci nu ne-ar ajunge zece pagini,

ci de cele... hai să zicem de luna trecută.

► Îți mulțumesc pentru compliment, cât despre realizările de luna trecută, dacă vrei să vorbim strict despre ele, atunci poți să consemnezi că în luna care a trecut a fost dat în folosință gazonul sintetic de sport.

Unde este amenajat?

► În localitatea Carani și ca o noutate: în parcul terenului de sport, am montat câteva aparate de fitness. Dealtfel, același tip de aparate se află montate și în parcul de la Sînandrei, cel de la „Balon”.

Aveți vesti asemănătoare și pentru tinerii, și nu numai pentru ei, din localitatea Covaci?

► Da și în parcul din Covaci vor fi amenajate spații de joacă și sport și chiar un parc pe Strada Bisericii.

Noutăți privind infrastructura rutieră?

► Dragă, în ce privește lucrările de asfaltare și cele de reabilitare, în satul reședință de comună, adică la Sînandrei, sunt în curs lucrări pe Strada Măslinului, al doilea tronson, pe Strada Liniștei, de pe străzile ce dau în intrarea în cimitir și intrându-l de pe Strada Tineretului. Și tot la Sînandrei, continuăm construcția podețelor.

Pe ce străzi?

► Pe Strada Gloriei, pe Starda Renașterii și pe Strada Unirii, fără a uita să amintesc de lucrările

care se execută la pavajul de pe Strada Primăverii.

Pentru celelalte localități?

► După ce vom încheia lucrările amintite, vom continua, același tip de lucrări atât la Covaci, cât și la IAS Sînandrei.

Domnule primar, despre fondurile necesare acestor lucrări, ce îmi puteți spune?

► Pot să te asigur că ambele tipuri de proiecte, atât cel legat de amenajarea șanțurilor și a accesului auto, cât și cel privind asfaltarea străzilor, deja încheiat, sunt finanțate din fonduri europene.

Domnule primar, ce ați mai dori să aduceți în atenția cetățenilor, înainte de a încheia dialogul nostru?

► Aș dori să le reamintesc, că Primăria comunei Sînandrei desfășoară, prin angajații săi, activități specifice cu scopul de a întreține în stare cât mai bună instituțiile și domeniile publice care se află în responsabilitatea noastră. Și aici am în vedere Bisericele, școlile, grădinițele, parcurile, spațiile verzi, publice, trotuarele, șoselele, drumurile de legătură cu alte comune și sate, intrările și ieșirile din localitate, ș.a.m.d. Dar, pentru a păstra un standard decent de viață și bună conviețuire, este necesar ca toți cetățenii comunei să sprijine eforturile noastre!

ÎN ATENȚIA CETĂȚENILOR COMUNEI SÎNANDREI

Din dorința de a avea o comună curată, o comună model între comunele Banatului, domnul primar Claudiu Coman, ne-a sugerat să publicăm următorul apel al conducerii administrației locale Sînandrei:

„Dragi locuitori ai comunei Sînandrei, vă reamintesc că nu mai există gropi de gunoi în nici una din localitățile noastre. Acestea, după cum știți, au fost desființate! În concluzie, oricine va fi prins, pe baza imaginilor înregistrate de camerele de luat vederi, că aruncă orice tip de deșeuri pe locul fostelor gropi de gunoi va fi amendat.

Resturile rezultate din construcții și demolări trebuie aruncate numai în locul de depozitare special destinat acestui scop.

Primăria Sînandrei aplică amenzi persoanelor fizice și juridice care aruncă la întâmplare deșeurile rezultate din astfel de activități, cât și resturile de materiale de construcții folosite pentru amenajările interioare.

Rog toți cetățenii comunei să contacteze „RETIM” pentru a cumpăra pubele, în cazul în care au deșeuri rezultate din demolări și construcții.

Amenzile aplicate celor care încalcă prevederile legale sunt foarte mari!

Vă mulțumesc pentru buna înțelegere.

POȘTA REDACȚIEI

CITITORII NE ÎNTREABĂ, NOI RĂSPUNDEM

Doamna Niculina Stroe, din comuna Sînandrei, ar dori să știe dacă în concediu medical fiind, atinge pragul vârstei de pensionare, la ce dată va înceta CIM? Distinsă doamnă, dacă salariatul nu solicită continuarea executării contractului individual de muncă, în termen de 30 de zile calendaristice anterior împlinirii condițiilor de vârstă standard și a stagiului minim de cotizare pentru pensionare, contractul de muncă încetează de drept în temeiul art. 56 alin. (1) lit. c) din Codul muncii. Chiar dacă la data la care salariatul îndeplinește condițiile de vârstă standard și stagiul minim de cotizare pentru pensionare acesta se află în incapacitate temporară de muncă și are contractul de muncă suspendat de drept, contractul de muncă va înceta. Aceasta deoarece de fiecare dată când în timpul perioadei de suspendare a contractului intervine o cauză de încetare de drept a contractului individual de muncă, cauza de încetare de drept prevalează. Conform articolului 49 alin. 5 din Codul muncii.

Cât privește angajatorul, acesta va plăti indemnizația pentru incapacitate temporară de muncă numai până la data încetării contractului individual de muncă fără a fi necesară modificarea certificatului medical.

Angajatorul va menționa pe certificatul medical, la rubrica observații, data la care a încetat contractul individual de muncă și va elibera decizia de încetare a contractului de muncă al salariatului în vederea pensionării. Pe durata pensionării nu va mai beneficia de indemnizație pentru concediu medical, în vederea eliberării unui certificat medical fiind necesară adeverința de salariat.

Rubrica școlii

EVALUAREA NAȚIONALĂ DIN ANUL ȘCOLAR 2019 – 2020

Proba la limba și literatura română din cadrul Evaluării Naționale în anul școlar 2019 - 2020 va fi susținută pe 15 iunie, potrivit unui ordin al ministrului interimar al Educației, publicat în Monitorul Oficial.

Evaluarea Națională 2020 la clasa a VIII-a continuă pe 17 iunie, când este programată proba scrisă la matematică. Pe 18 iunie are loc proba la limba și literatura maternă pentru elevii din partea minorităților naționale.

Înscrierea la Evaluarea Națională se va face între 2 și 5 iunie.

Elevii claselor a VIII-a vor finaliza cursurile anului școlar 2019 - 2020 pe 5 iunie.

Afișarea rezultatelor la Evaluarea Națională, înainte de contestații, se va face pe 22 iunie, până la ora 12.00, și tot în aceeași zi vor putea fi depuse contestațiile, între orele 14.00 și 20.00.

Rezultatele finale, după contestații, vor fi făcute publice pe 27 iunie.

Calendarul Evaluării Naționale 2020 pentru absolvenții de clasa a VIII-a:

15 iunie 2020 - proba scrisă la limba și literatura română va avea loc în data de 15 iunie 2020.

17 iunie 2020 - proba scrisă la matematică.

18 iunie 2020 - proba scrisă la limba și literatura maternă.

22 iunie 2020 - afișarea primelor rezultate și depunerea contestațiilor.

27 iunie 2020 - afișarea rezultatelor finale.

PAGINA REALIZATĂ DE ROXANA FURDEAN

Foaiia de Bata

Să dea Dumnezeu ca cineva, adunând jurnalul „Banatul” foaie după foaie, după ce se vor aduna cu sutele, cu miile, să spună: *Aceasta este Biblia Banatului!*

† Ioan

Domnul ing. Ion Micurescu, omul înzestrat cu capacitatea rară de a transforma visele în realitate, vorbind reporterilor despre începuturile acestui festival...

„VÂNĂTOAREA ESTE O ADEVĂRATĂ CULTURĂ, CU MULTE OBICEIURI ȘI TRADIȚII ȘI NU DOAR UN RITUAL DE UCIDERE A ANIMALELOR!”

ION MICURESCU, PRIMAR AL COMUNEI BATA

Când toamna își trimite solii e semn că la Bata încep pregătirile pentru unul dintre cele mai frumoase evenimente dedicate vânătorii și vânătorilor: „Festivalul Vânătorilor de la Bata”. Acolo unde, pe culmea aceea de deal nu prea înalt, ridicat, asemenea spinării late a

unui elefant, din hățișurile unor păduri vaste, cu franjuri curmate la poalele povârnișurilor domoale, la un semnal sunt slobozite păsări, înainte de a da drumul șoimilor. La vânătoarea de șoimi spectacolul este extrem de palpitant și nu cere strădanii deosebite. Pășările răpitoare fac toată treaba, urmărite de privirile curioase ale spectatorilor. Fâlfăitul păsărilor care se ridică în văzduh îl fac pe spectator să-și agite privirile spre cer, însoțind cu voluptate zborul combativelor păsări răpitoare.

Am văzut în toamna trecută, la același grandios festival, un șoim cu penaj lucios ca umbra unui lac într-o noapte cu lună. Pasărea răpitoare stătea mândră pe pumnul întins al maestrului de vânătoare, pe pumnul lui întins, protejat de o mână groasă astfel ca ghearele păsării să nu-i sfășie carnea. Era un exemplar de o frumusețe rară. Brusc, mi-am întors capul asupra porumbelului lăsat liber spre înălțimi. În clipa următoare, șoimului i se îngădui să se avânte pe urmele porumbelului. Am urmărit, asemeni tuturor celor prezenți la această demonstrație, zborul vijelios al șoimului, care se înălța ca o săgeată, năpustindu-se asupra porumbelului. Panicată, plăpânda pasăre călătoare se străduia să scape prin tot felul de subterfugii spre a se salva. Se avânta când în sus, când lateral, când jos, descriind zig-zaguri bruște. Avea de-a face cu un dușman șiret, rapid și puternic. Șoimul îl ajunse din urmă și își înfipse ghearele în spinarea porumbelului.

Apoi, pasărea s-a reșezat, cuminte, pe pumnul stăpânului. Totul ca într-un ritual îndepli-

nit cu un fel de reculegere mistică. Lupta pentru supraviețuire în lumea lor, în aer, în ape, ori pe uscat, se desfășoară neîntrerupt, găsindu-și ilustrarea și în traiul de toate zilele al oamenilor și al popoarelor. Popoarele mari și puternice se luptă între ele pentru a se nimici și se năpustesc asupra popoarelor mici spre a le supune. La rândul lor, asemeni porumbelului, acestea se apără cu energia disperării. În lumea necuvântătoarelor, viața are un preț derizoriu. Se moare firesc, așa cum sorbi apă din pumn sau tragi aer în piept.

Dacă puteți, veniți în ultima duminică a acestei luni, la Bata, pentru a trăi o bucurie aparte la capătul căreia, veți înțelege mai bine adevărul din vorbele domnului Ion Micurescu, sufletul tuturor edițiilor de până acum: „Am pornit la drum pentru a susține și promova arta de a vâna, de a demonstra că vânătoarea este o adevărată cultură, cu multe obiceiuri și tradiții și nu doar un ritual de ucidere a animalelor”.

Până atunci, vă „momim” cu câteva imagini din trecutele ediții.

Foaia de Biled

Să dea Dumnezeu ca cineva, adunând jurnalul „Banatul” foaie după foaie, după ce se vor aduna cu sutele, cu miile, să spună: *Aceasta este Biblia Banatului!*

† Ioan

FĂRĂ CRISTIAN DAVID, COMUNA BILED NU AVEA 17 PROIECTE DE DEZVOLTARE ALE LOCALITĂȚII, AȘA CUM ARE ACUM!

CĂLIN DOBRA, PREȘEDINTE AL CONSILIULUI JUDEȚEAN TIMIȘ

Domnul primar Cristian David le-a făcut o mare surpriză cetățenilor, duminică 25 august, cu prilejul „Zilelor comunei Biled 2019”. El i-a invitat să îi distreze pe oameni cu glume și povești pline de umor pe celebrii comedianți Romică Țociu și Cornel Palade. Astfel, după cum ei au mărturisit, când au auzit de Banat și de Timișoara, au venit cu mare drag și plăcere în frumoasa comună Biled.

Alături de cei doi, artiști de renume, invitat de seamă a fost îndrăgitul interpret de muzică populară Tinu Vereșezan, un prieten de suflet al harnicului primar, Cristian David. Minunatul cântăreț a ținut un spectacol de neuitat. Bilezenii au avut ocazia încă o dată să asculte pe viu cele mai îndrăgite melodii ale acestui iubit rapsod.

Oaspeți de seamă ai sărbătorii au fost și Călin Dobra, președintele Consiliului Județean Timiș, și prof. Romanița Jumanca, șefa Comisiei de Cultură, din cadrul CJT, președinta

Organizației Femeilor Social Democrat Timiș. Trebuie să amintim că Zilele Biledului reprezintă o prelungire a celebrei sărbători nemțești „Kerwei”. Fiindcă etnicii germani au plecat din localitate, Kerwei-ul a fost transformat în „Zilele Biledului”, e un fel de zi de naștere a localității. Astfel, în acest an frumoasa comună Biled a împlinit 254 de ani. Țociu și Palade s-au urcat pe scenă la ora 18.00, în aplauzele miilor de cetățeni strânși în fața scenei din centrul Biledului. Cei doi au spus glume și i-au ținut cu sufletul la gură pe bilezeni cu poveștile loc pline de umor și au amintit că în Timiș se simt foarte bine de câte ori vin.

La Biled sărbătoarea a început cu mici discursuri ale oficialităților. Aflat pe scena din centrul localității, împreună cu Țociu și Palade, domnul președinte al Consiliului Județean Timiș, Călin Dobra a spus: „Acest sfârșit de săptămână îl închei alături de timișenii din Biled și alături de primarul Cristian David. Dacă doamna Romanița l-a felicitat pe domnul primar, eu vă felicit pe dumneavoastră, dragi cetățeni ai comunei Biled, fiindcă dumneavoastră l-ați ales pe Cristian David primar. Fără votul dumneavoastră și fără încrederea pe care i-ați dat-o, Cristi nu ajungea primar, iar comu-

na Biled nu avea 17 proiecte de dezvoltare ale localității, așa cum are acum! Sunt ferm convins că Biledul va ajunge la nivelul pe care ni-l dorim cu toții. Meritați un astfel de primar și sunt convins că veți fi alături de el în continuare. Sunteți oameni deosebiți, de aceea Cristi știe să organizeze spectacole deosebite pentru dumneavoastră, dragi cetățeni, și să aducă artiști mari aici în comună”.

Zilele Biledului au avut loc, în perioada 24-25 august 2019. Alături de Tinu Vereșezan, unul dintre cei mai mari cântăreți de muzică populară din România, au mai fost invitați pentru a cânta interpreții de folclor Diana Selagea, Ionuț Langa, Slageana Chicheș, Liliana Latchescu, Nicușor și Vlad Marinescu.

Printre alte evenimente, la ora 14.00, în 24 august, a avut loc și o prezentare de tradiții și obiceiuri șvabești. În 25 august, programul artistic a început la ora 17.00, când au urcat pe scenă „Junii Biledului”, „Billeder Heiderose” și Ansamblul Folcloric „Bârzava” din Reșița. Tinu Vereșezan a încheiat Zilele Biledului cu un superconcert, care a atras foarte mulți cetățeni.

La ora 22.00, a fost aprins și focul de artificii, spre încântarea miilor de oameni prezenți la manifestare.

Foaiia de Deta

Să dea Dumnezeu ca cineva, adunând jurnalul „Banatul” foaie după foaie, după ce se vor aduna cu sutele, cu miile, să spună: *Aceasta este Biblia Banatului!*

† Ioan

MARACANA - 2019

Începând cu data de 24 august 2019, Consiliul Local și Primăria Orașului Deta au organizat **Campionatul de minifotbal „Maracana”**, ediția 2019. Spre deliciul suporterilor, com-

Doamna viceprimar, Mateescu Adina și echipa Vulturii Mehala

Marea Finală, Opațița I - Vulturii Mehala

petiția cu tradiție de ani și ani de zile a beneficiat de participarea a șase echipe cunoscute în zona noastră: Vulturii Mehala, Deta Juniori, ANL Deta (Grupa A), Opațița I, Opațița II, respectiv Radu și Fildan (Grupa B). Meciul pentru obținerea locului III și IV a fost jucat între ANL Deta și Radu și Fildan, iar Marea Finală, între Vulturii Mehala și Opațița I. Câștigătorii campionatului au fost jucătorii echipei Opațița I, pe Locul II situându-se Vulturii Mehala, iar pe Locul III, echipa Radu

și Fildan. Cel mai în vârstă jucător a fost domnul Rus Victor Radu, care a fost născut în 1962 și a făcut parte din echipa Radu și Fildan. Meciurile s-au bucurat de arbitrajul domnului Albu Florin. Felicitări tuturor participanților!

Câștigătorii, Opațița I

ZILELE ORAȘULUI DETA

Zilele Orașului Deta este o sărbătoare organizată de Consiliul Local și Primăria Deta în colaborare cu Centrul Cultural Deta și care adună, an de an, nume cunoscute din peisajul artistic românesc. După cum ne mărturisește domnul primar Petru Roman, „nici în acest an nu a fost coborâtă ștacheta”.

În prima zi, vineri, 2 august, publicul s-a putut bucura de Parada Portului Popular, realizată cu ajutorul Fanfarei „Pro Amiciția” din Timișoara, dar și de un spectacol folcloric extraordinar la care au participat artiștii: Mihaela Petrovici, Alina Trastău și Bebe Dragomir, respectiv ansamblurile de dansuri populare ale Centrului Cultural Deta: „Vince”, „Edelweiss”, „Margaretta” și „Sveti Nicola”, respectiv Ansamblul de Dansuri Populare Românești.

Sâmbătă, 3 august, publicul a putut admira expoziția de fotografii pe sticlă și costume populare de la Centrul Cultural Deta, iar pe urmă a luat parte la spectacolul organizat de: Societatea Cultural -

Artistică „Nicolae Bălcescu” din Barițe (Serbia), Kud Dr. Tihomir Ostojic, Ostojicevo din comuna Coka, Serbia, respectiv corul maghiar „Galaj” din

Domnul primar, Petru Roman, și doamna viceprimar, Mateescu Adina, acordând distincții cetățenilor cu merite deosebite din orașul Deta

Deta și Corul Centrului Cultural Deta. Mult așteptat de către public a fost momentul folcloric al lui Radu Ile și spectacolul oferit de Vest Phoenix Cover, Marzliss&Cover Up, respectiv Misha și Ruby.

Duminică, 4 august, a avut loc Crosul Orașului Deta și un program artistic oferit de Grădinița Orașului Deta, „Rapsozii profesioniști” Deta, ansamblurile populare românești, sârbești, maghiare și nemțești Deta - Juiori, surorile Maria și Ștefania Nevodenszki, respectiv Ansamblul „Veselia” Glogonj. Cei mici s-au bucurat de reprezentația **Rapunzel - prințesa din castel** pusă în scenă de actorii Teatrului de păpuși. La ora 21:00, spectatorii au fost încântați de Dino Republic din Chișinău, iar la ora 23:00 a intrat în scenă trupa Mandinga spre încântarea tinerilor.

Sărbătoarea s-a încheiat în jurul orei 24:00 cu un foc de artificii organizat de Consiliul Local și Primăria Deta.

Ansamblul de dansuri populare românești, pensionari al Centrului Cultural Deta, alături de domnul Ovidiu Ivancea, directorul Centrului cultural Deta

Ansamblul de dansuri populare bulgărești al Centrului Cultural Deta, alături de domnul Ovidiu Ivancea, directorul Centrului cultural Deta

Ansamblul de dansuri populare germane al Centrului Cultural Deta, alături de domnul Ovidiu Ivancea, directorul Centrului cultural Deta

CROSUL ORAȘULUI DETA

Crosul Orașului Deta a fost organizat de Primăria Deta și Consiliul Local Deta duminică, 4 august, cu începere de la ora 9:30. Din echipa de înscrieri au făcut parte: Vesna Giorici, Fekete Alexandra Raluca, Strîmtu Maria și Roman Iuliana și în acest an, au fost înregistrați în jur de o sută de competitori, cel mai mic dintre ei fiind Mirciiov Paula (3 ani), însă au participat și copii de 5 ani (Galambos Larisa și Kovacs Krisztian), adolescenți, tineri, dar și pensionari. Cel mai în vârstă competitor se numește Pîrvu Nicușor Mircea și are 61 de ani. El participă la acest cros încă din 2016

și mărturisește: „M-am descurcat foarte bine. Mă simt ca nou, cred că aș mai putea să alerg o dată”. Coordonatorul activității a fost domnul antrenor Iovan Eugen, care a organizat momentele de încălzire și de start ale participanților și a supravegheat activitatea acestora.

Domnul primar Petru Roman încurajează și susține această acțiune, precizând: „Sportul este sănătate și e foarte important pentru oamenii din Deta să facă sport. Faptul că ei au venit azi la Crosul Orașului, pe noi ne bucură foarte mult, sper din tot sufletul ca la anul să avem și mai mulți participanți”.

PAGINĂ REALIZATĂ DE PROF. ANCA LUMINIȚA EFTENIE

Foaia de Topolovățu Mare

Să dea Dumnezeu ca cineva, adunând jurnalul „Banatul” foaie după foaie, după ce se vor aduna cu sutele, cu miile, să spună: *Aceasta este Biblia Banatului!*

† Ioan

DORESC CA DE LA AN LA AN, „ZILELE COMUNEI TOPOLOVĂȚU MARE” SĂ FIE PE MĂSURA BUNULUI RENUME AL COMUNEI NOASTRE

Ovidiu DOȚA, PRIMAR AL COMUNEI TOPOLOVĂȚU MARE

Ediția a III-a a „Zilelor Comunei Topolovățu Mare”, a debutat, la sfârșitul lunii trecute pe stadionul din localitate. După festivitatea de deschidere în cadrul căreia au vorbit prof. dr. Ioan

Viorel Boldureanu și scriitorul Mircea Pora a urmat un adevărat regal coregrafic susținut de ansamblurile folclorice „Flori bănățene” din Topolovățu Mare, „Junii Iosifalăului” din Iosifalău, „Brestoviceana” din comuna Brestovăț, și „Iorgovanul” din Comloșu Mare. Lor le-au urmat cunoscuți interpreți de folclor, iar în cea de a doua zi a sărbătorii, cei prezenți, au răsplătit cu vii aplauze evoluția grupului folcloric GATP Kuttolsheim din Alsacia – Franța.

La sfârșitul celor două zile de bucurie spirituală, domnul profesor Ovidiu Doța, primarul comunei, ne-a asigurat că: „Doresc ca de la an la an, „Zilele Comunei Topolovățu Mare” să fie pe măsura bunului renume al comunei noastre. Merită consătenii mei aceste clipe de destindere sufletească și le mulțumesc, și pe această cale, că îmi sunt mereu alături în activitatea mea cotidiană.”

Foaiia de Victor Vlad Delamarina

Să dea Dumnezeu ca cineva, adunând jurnalul „Banatul” foaie după foaie, după ce se vor aduna cu sutele, cu miile, să spună: *Aceasta este Biblia Banatului!*

† Ioan

MĂ BUCUR SĂ VĂD CUM CONSĂTENII MEI, RESPECTĂ DATINILE SFINTEI BISERICI

IOAN CRISTIAN CARDAȘ, PRIMAR AL COMUNEI VICTOR VLAD DELAMARINA

A miaza unei frumoase zile de toamnă. Cer înalt și albastru, vastă perigrinare a norilor. Undeva, departe, dincolo de orizont, foșnesc pădurile. Întinderi nesfârșite de păduri, de albastru și de tăcere. Clopotul bisericii din

Honorici se aude departe. Bate dulce și grav peste satele comunei V.V.Delamarina, vestind tuturor că oamenii satului Honorici, cinstesc

azi, la început de septembrie, hramul bisericii lor. Câți ne mai amintim, oare, că localitatea Honorici este atestată documentar din anul 1725? O așezare frumoasă, cu oameni harnici și primitori, așa cum am constatat în chiar ziua lor de sărbătoare.

Înainte de începerea spectacolului, bine pregătit de administrația comunei, am dorit să aflu câteva impresii ale domnului primar. Amabil, așa cum se află dânsul mereu, mi-a spus: „După cum vezi, Nașterea Maicii Domnului este prăznuită și de către biserica noastră ortodoxă în satul Honorici, în această frumoasă zi de 8 septembrie a fiecărui an.

Această sărbătoare cunoscută în popor și sub numele de Sfânta Maria Mică, face ca azi, aici la Honorici, veselia să fie la ea acasă. Mă bucur să văd cum consătenii mei, respectă datinile sfintei biserici, trăind, alături de goștii lor, această zi sfântă. Le doresc tuturor, sănătate la ani mulți!”

Apoi, muzica a făcut să vorbească mai mult pașii tinerilor prinși în horă, decât cuvintele celor care îi priveau cu admirație. Astfel că am hotărât și eu, ca în locul vorbelor să las imaginile să povestească celor care au lipsit, despre frumusețea rugii dela Honorici.

TRANSPARENȚĂ ADMINISTRATIVĂ

În data de 26 iunie 2019, orele 12,00, s-au convocat membrii Consiliului Local comunal Victor Vlad Delamarina în vederea participării la ședința ordinară cu următoarea ordine de zi:

1. Proiect de hotărâre privind aprobarea acordării unor sume de bani, cu titlu de sprijin financiar, Mănăstirii Sf. Arh. Mihail și Gavril din Petroasa Mare, Bisericii Creștine după Evanghelia din Petroasa Mare și Casei de rugăciuni Pentecostale din Petroasa Mare

2. Proiect de hotărâre Privind aprobarea execuție bugetară trimestrul II 2019

3. Proiect de Hotărâre privind rectificarea bugetului local pentru anul 2019

4. Diverse.

*

În data de 30 august 2019, orele 12,00 s-au convocat membrii Consiliului Local comunal Victor Vlad Delamarina în vederea participării la ședința ordinară cu următoarea ordine de zi:

1. Proiect de hotărâre privind aprobarea alocare număr cadastral nou localitatea Herendești și înscrierea în domeniul privat al comunei Victor Vlad Delamarina

2. Proiect de hotărâre privind aprobarea demarării procedurii de atribuire cu caracter multi-anual, ce are ca obiect „Intabulare străzi și drumuri în localitățile Victor Vlad Delamarina, Petroasa Mare și Visag”, pentru perioada 2019-2020.

3. Proiect de hotărâre privind aprobarea transportului gratuit pentru elevii din comuna Victor Vlad Delamarina, pentru anul școlar 2019 – 2020.

4. Alegere președinte ședință.

5. Diverse.

Primar,

Ioan Cristian CARDAȘ

PAGINĂ COORDONATĂ DE ROXANA FURDEAN

Foaiia de Vermeș

Să dea Dumnezeu ca cineva, adunând jurnalul „Banatul” foaie după foaie, după ce se vor aduna cu sutele, cu miile, să spună: *Aceasta este Biblia Banatului!*

† Ioan

„VERMEȘENII MEI ȘTIU SĂ PREȚUIASCĂ MOMENTELE DE LINIȘTE ȘI DE BUCURIE!”

ION IACOB DAMIAN, PRIMAR AL COMUNEI VERMEȘ

Am ieșit pe poarta primei jumătăți a lunii august și am intrat pe poarta toamnei. Era ziua de Sântămăria Mare una dintre cele mai mari sărbători ale bisericii creștine. Era ziua de Adormirea Maicii Domnului prăznuită de toți creștinii ortodocși

în 15 august. Era ziua în care două sate ale frumoasei comune Vermeș, Ersig și Izgar, și-au ținut hramul sfințelor lor biserici. Puteam să nu mă duc? Și puteam să nu-l am alături și pe Vasile Todî? M-ar fi certat domnul primar Damian. Cum să lipsească fratele său de suflet și de cântec, de la sărbătorile comunei sale?

Ne-am mai oprit în drum să admirăm bucuria toamnei ce va să vină, când, deodată, s-a apropiat de noi o cocie frumos gătită. Caii mergeau la galop. Cel din dreapta avea o privire fioroasă. Amândoi caii păreau că nici nu ating pământul, depăneau iute din picioarele lor lungi și frumoase.

Într-o clipă, căruța gătită frumos a și trecut pe alături de noi, aruncându-ne în obraz o adiere caldă. Zâmbind, și noi, unul altuia, am pornit spre cele două așezări.

Până să ajungem la Izgar, cu gândul la căruța frumos chitită, cu caii ei năvăși, mi-am amintit că la mine în sat, pe Valea Bistrei circula o întâmplare hazlie cu bogatul satului, Nicolae Udrescu, care, aflându-se în frumoasa lui trăsură, în drum spre Caransebeș și miluindu-se de un sărac al satului, Dumitru Filimon, care mergea pe jos, a oprit poftindu-l alături. Din vorbă în vorbă, au ajuns și la „Rai”.

- Și de Rai ce spuneai tu adineaori? l-a întrebat Udrescu pe Filimon, care era cam roșu după dorul comuniștilor. Cine zici că nu sunt primiți acolo?

- Ai bogați, răspuse săracul de Filimon.
- De ce? întreabă Udrescu.
- Pentru că sunt... „isplotatori”. Și pentru asta trebuie să ardă-n foc în vecii vecilor.

Nicolae Udrescu s-a foit în loc, și-a mijit ochii cu dispreț.

- Iar tu ajungi în rai?
- Eu, da, în rai. Altfel nici nu se poate.
Udrescu a tras de hățuri.

- Trrr... Dă-te jos!
- Ce te-a apucat? îl întreabă Filimon.
- Jos! Mai mergi și pe picioare. Când ajungi în Rai o să te plimbi cu trăsura cât poștești.

Și noi, din vorbă în vorbă, am ajuns la cea dintâi localitate cu nedee. Vâzându-l pe domnul primar și știind că trebuie să ajungă și la Ersig, l-am rugat să-mi spună câteva vorbe despre această zi atât de frumos pregătită în două din satele comunei Vermeș. „Orice sărbătoare a Sfintei Biserici, îmi amintește acel adevăr care spune că cu credința vezi mai departe decât vezi cu rațiunea. Mă bucur că vermeșenii mei știu să prețuiască momentele de liniște și de bucurie. Să le dea Dumnezeu, sănătate și ani frumoși.”

Ca de obicei rugile au fost deschise de părinții parohi ai celor două comunități și de către membrii Ansamblului Vermeșana. După slujba și alocuțiunile adresate de primarul comunei, domnul Ion Iacob Damian, la Ersig a întreținut atmosfera formația condusă de Petre Chiodan și Dana Ivan, iar la Izgar Sebastian Râmneanțu și Daliana Tătar.

MULȚUMESC DOAMNEI PROF. ANDREIA TEACĂ, PENTRU SPRIJINUL ACORDAT ÎN REALIZAREA ACESTEI PAGINI / ROXANA FURDEAN

Foaia de Coșteiu

Să dea Dumnezeu ca cineva, adunând jurnalul „Banatul” foaie după foaie, după ce se vor aduna cu sutele, cu miile, să spună: *Aceasta este Biblia Banatului!*

† Ioan

Urez succes tuturor copiilor comunei Coșteiu în noul an școlar

Petru CAREBIA - Primar al comunei Coșteiu

Trecând, prin câmpia Banatului, la orele dimineții, poți auzi spiritul timpului, risipindu-se deasupra acestui binecuvântat pământ, așa, ca și cum ar semăna cineva un ogor. Simți atunci umbra unor vremi demult apuse, vremi în care fiul asculta de tatăl său, îl respecta, îi urma porunca, n-avea drept să-l părăsească, căci alături putea fi aspru pedepsit de legile pământului; nu-și supăra tatăl, căci mai presus de dorințele sale exista o lege nescrisă, aspră și grea. Acum legea a dispărut, de când s-au desființat vechile noastre obiceiuri. Fiii noștri pleacă în lumea largă... Caută noi învățături. Unul din cei puțini, care a rămas alături de consătenii săi, om cu drag pentru datinile străvechi, este chiar omul cu care am realizat dialogul de mai jos.

Domnule primar, ne revedem într-o lungă vară fierbinte.

► Ei, Roxana, nu erai tu născută în anii în care lumea era cucerită de un serial cu acest nume: „Lunga vară fierbinte”.

Au trecut și „Zilele comunei Coșteiu”, bănuiesc că au avut ecouri frumoase.

► Da, s-au derulat pe întinderea a două zile. Două zile de sărbătoare sufletească pentru oamenii noștri și, de ce nu, chiar și pentru goștii veniți în gostie la o asemenea manifestare. Un bun prilej acesta al dialogului nostru, de a mulțumi, atât artiștilor amatori, din comuna Coșteiu, cât și celor

din alte localități care ne-au onorat și încântat cu evoluțiile lor artistice, precum și artiștilor profesioniști și aici mă gândesc la numele grele ale muzicii folk românești prezente pe scena amenajată frumos în aer liber în apropierea parcului din incinta primăriei comunei Coșteiu.

Mi-ați spus, din capul locului, că nu doriți, în acest interviu, să vorbim despre realizările dumneavoastră din această vară și nici despre proiecte. De ce?

► Draga mea, am mai spus și mai spun: munca unui primar este una la vedere, în ceea ce mă privește, toți oamenii comunei mele pot vedea drumurile lucrate, trotuarele, lucrările aflate în curs de desfășurare și multe altele. De ce să le mai amintesc?

Mi-ați spus odată că, pentru dumneavoastră, biserica și școala, sunt două instituții fundamentale. Iată că mai sunt câteva zile și un nou an școlar stă să înceapă.

► Roxana, noi stăm de vorbă acum despre școală, pe un pământ bănățean pe care Maria Terezia a promovat reforma școlară punând astfel bazele învățământului secularizat, adică a învățământului de stat pe tot cuprinsul Monarhiei Habsburgice. Ți dai seama ce importanță are litera de carte pentru locuitorii Țării Banatului, cum îi place fratelui meu Vasile Todî să numească acest loc? Și pentru că ai amintit și de Biserică, de Sfânta Biserică, vreau să-ți mai spun că aceeași minunată împărăteasă, Maria Tereza, înțelegând că cetățenii, pentru a fi bun-platnici, trebuie să înțeleagă mecanismul funcționării statului, supușii trebuiau să aibă educație, adică să meargă la școală. Apoi, ca

să fie cetățeni fideli, trebuiau lăsați să creadă în Dumnezeu după riturile și confesiunile proprii, de unde ideea edictului de toleranță religioasă dat de Iosif al II-lea. Iată ce admirabilă lecție de legătură între școală și credință, au primit strămoșii noștri. O lecție pe care noi, urmașii lor, trebuie să o facem cunoscută urmașilor noștri cât putem mai bine.

Cum vedeți, domnule primar, depopularea școlilor românești azi? Pentru că numai în acest an, datorită plecării în străinătate, avem mai puțin cu aproximativ 45.000 de elevi.

► Sunt mult mai mulți, dar în sfârșit, gravă, foarte gravă este și această cifră. Desigur, ei nu au plecat singuri, ori aici e lucrul cel mai grav, au plecat cu părinții lor, care în mare parte sunt buni și foarte buni meseriași ori străluciți absolvenți de școli superioare. Ei, problema aici este că țara pierde pe două fronturi; al prezentului și al viitorului.

Soluții, pentru a opri acest exod, cu care, poate, se întâlnește și comuna dumneavoastră, există?

► În acest caz, se cunosc, din păcate, doar cauza și efectul, soluții nu se arată la orizont. E greu, este foarte greu și chiar necuviincios să încerci să convingi un om, bun meseriaș, să refuze plecarea într-o țară care îi asigură lui și evident familiei lui, un venit mult mai mare decât ar câștiga dacă ar rămâne în țara lui. E ca și cum ai cere unui fotbalist talentat, să rămână la „Flacăra Urziceni”, când el este cerut de Barcelona.

Cum ați dori, domnule primar, să încheiem acest dialog?

► Cu urări de succes pentru toți copiii Coșteiului în noul an școlar.

Rubrica Bisericii

CELE TREI ACADEMII

† IOAN

Arhiepiscopul TIMIȘOAREI și Mitropolitul BANATULUI

Familia, Școala, Biserica.

Doamne, rogu-Te, nu lăsa ca noi, românii, să fim desțărâți!

Drept-măritori creștini, în satul românesc au existat trei academii: Familia, Școala și Biserica. Aici am învățat și eu, căci m-am născut în veșnicul ieri, trăiesc veșnicul azi și mă îndrept spre veșnicul mâine. Fraților, un fiu al satului, Horea din Albac, a oprit roata istoriei cu pieptul său, zicând: „Ale satului, nu ale împăratului!”. Să zicem și noi ca Horea și să apărăm „veșnicia cea născută în sat” și cultivată în cele trei sfinte academii ale satului:

POȘTA REDACȚIEI

CITITORII NE ÎNTREABĂ, NOI RĂSPUNDEM

JR. AUREL MIHUȚ

Domnul Radu Crișan din comuna Coșteiu, ne-a solicitat informații privind desfășurarea campaniei prezidențiale. În acest sens, îl informăm pe cititorul nostru, că perioada de desfășurare a campaniei electorale pentru alegerile prezidențiale din acest an, a fost stabilită de Guvernul României după cum urmează:

- Depunerea candidaturilor pentru „competiția” prezidențială va avea loc până în 22 septembrie, la ora 24.00;

- Campania electorală în țară va începe în 12 octombrie și se va încheia în 9 noiembrie;

- În 8 noiembrie între orele 12.00 - 21.00, prima zi de vot în străinătate;

- În 9 noiembrie între orele 7.00 și 21.00, a doua zi de vot în străinătate;

- În 10 noiembrie între orele 7.00 și 21.00, a treia zi de vot în străinătate;

- În 10 noiembrie, la ora 7.00 va începe votarea în țară, până la ora 21.00;

- Alegătorii care la ora 21.00 se vor afla la secțiile de vot, precum și cei care se vor afla la rând în afara secției vor putea să își exercite dreptul de vot până la ora 23.59.

POEZIA DE ȚINUT MÎNTE

Inimi, inimi

PETRE DINU MARCEL

Inimi, inimi pământene

Și cascade de sub gene,

Palid florile se frâng

Ochii gândurilor plâng...

Ploaie, tu, simbolul verii

Ce înalți comori fierbinți,

Nu-mi mai pune-n piept jăratice,

Inimă de ce mă minți?

Lăcrimează cerul, pomul,

Litera peste hârtie

Și din câte știe omul,

Știe inima ce știe...

TRANSPARENȚĂ ADMINISTRATIVĂ

Hotărârea nr. 38 din 29.08.2019, în ceea ce privește scoaterea din funcții în ceea ce privește valorificarea și casări în legătură cu un multicar cu o valoare de 1.310 lei.

Hotărârea nr. 39 din 29.08.2019, în ceea ce privește aprobarea indexării nivelurilor imobiliare și a taxelor locale îngrijire constau într-o anumită sumă de lei, sau îngrijire sunt stabilite în baza unui venit în lei, o taxă specială precum și limitează amenzilor care se îngrijesc de venituri la bugetul local, se aplică în anul 2020.

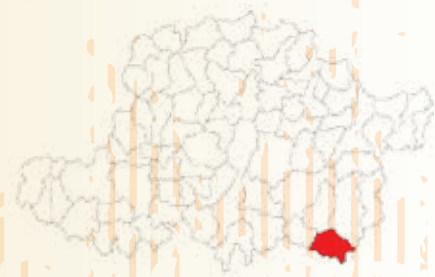
Hotărârea nr. 40 din 29.08.2019, privind stabilirea impozitelor și taxelor locale pentru anul 2020.

Președinte de ședință,

Ioan Daniel BABA

PAGINĂ REALIZATĂ DE ROXANA FURDEAN

Foaia de Birchîș

Să dea Dumnezeu ca cineva, adunând jurnalul „Banatul” foaie după foaie, după ce se vor aduna cu sutele, cu miile, să spună: *Aceasta este Biblia Banatului!*

† Ioan

„SUNT ȘI VOI FI MEREU ALĂTURI DE CONSĂTENII MEI, CĂRORA LE DORESC NUMAI BINE!”

IOAN GUȚU, PRIMAR AL COMUNEI BIRCHÎȘ

În d r e p -
t â n d u - m ă
spre Căpâlnaș, sat
aparținător de comu-
na Birchîș, am oprit
mașina la sfatul cole-
gului meu Vasile Todi,
pentru că „ne aflăm,
a spus el, la acea cli-
pă înainte de răsăritul
soarelui, când întune-

ricul se retrage în adâncul pădurii.” Atunci am
privit îndelung cum printre crengile brazilor în-
cepe să se lumineze un cer albăstrui. Părea ca
și cum un fluid transparent ar fi inundat pădu-
rea. Ramurile pinilor atârnav nemișcate în aer,
aplecate spre pământ, inerte, pătrunse parcă de
oboseală. Apoi, am zărit și conturul tulpinilor
groase de arbori, îmbrăcate în sumane cenușii,
estompate pe fondul albastru ca peștii în apă,
ca niște pete mari colorate ce se pierd în stihia

aurorei.

La Căpâlnaș, frumosul părculeț amenajat de
conducerea primăriei în imediata vecinătate a
castelului mocioneștilor, era gata de sărbătoa-
rea închinată Adormirii Maicii Domnului sau
Sântămăria Mare, una dintre marile sărbători
ale bisericii creștine, prăznuită în 15 august.
Sărbătoarea care marchează trecerea de la vară
la toamnă. Până la începerea rugii, în Căpâlnaș,
ai destule de văzut așa încât numai de plictisea-
lă nu poate fi vorba.

Apoi, ca la un semn, oamenii au început să
vină, rând pe rând, așezându-se politicoși pe
băncile parcului, așteptând începerea spectaco-
lului pregătit de primăria din Birchîș. Un mo-
ment bun pentru a culege câteva impresii.

Iulian Frențiu: „Sunt dascăl pensionar al
comunei și am venit, asemeni celorlalți oameni
ai satului, să ne bucurăm împreună de această
sărbătoare. Un cuvânt de mulțumire trebuie să
adrez primarului Ioan Guțu nu numai pentru

felul în care pregătește rugile ci și pentru acest
părculeț minunat în care se pot desfășura aceste
manifestări”.

Monica Crișan: „Eu sunt din Făget și vin în
fiecare an la ruga acestui sat, pentru că îmi pla-
ce felul în care se bucură aici oamenii. Simplu,
fără să deranjeze pe nimeni”.

Mihai Roman: „Sunt în drum spre casă, eu
locuiesc la Julița mă întorc cu familia de la Li-
pova și am hotărât să oprim. În primul rând ne
bucură locația aleasă de primărie. Parcul arată
foarte frumos și vom mai rămâne ceva timp.

Zărindu-l pe domnul primar Ioan Guțu,
m-am îndreptat voinicește spre dânsul, ca spre
o cunoștință dragă căreia îi port un respect bi-
nemeritat. „Roxana, pentru mine fiecare sărbă-
toare petrecută în mijlocul oamenilor din co-
muna în care trăiesc, îmi amintește de copilăria
mea. Sunt și voi fi mereu alături de consătenii
mei, cărora le doresc numai bine!”

Foaiia de Aquatim

Să dea Dumnezeu ca cineva, adunând jurnalul „Banatul” foaie după foaie, după ce se vor aduna cu sutele, cu miile, să spună: *Aceasta este Biblia Banatului!*

† Ioan

ETAPELE CREĂRII NOULUI SISTEM DE ALIMENTARE CU APĂ

DR. ING. ILIE VLAICU, DIRECTOR GENERAL AQUATIM

Alimentarea cu apă a orașului Timișoara a continuat să se facă prin fântâni de tip rural timp de aproximativ 40 de ani. Iar tatonările și încercările de a găsi atât apa potabilă necesară locuitorilor, cât și sistemul de captare, aducțiune și distribuție au început abia în anul 1888 și au durat

până în 1912-1914, atunci când s-a creat uzina de apă și sistemul de canalizare. Vom prezenta această etapă pe fiecare dintre acești ani.

1888

Iosef Brand, profesor de fizică la un liceu timișorean, descoperă straturi acvifere, cu adâncimi cuprinse între 30 și 60 de metri, care au apă potabilă de bună calitate. Însă această apă nu țâșnește singură până la suprafață și se oprește la cca 2m adâncime. Deci această apă ar trebui pompată. Evoluția pompelor la vremea respectivă permitea aducerea apei cu mijloace mecanice până la suprafață. Din păcate, apa

devenea opalescentă, din pricina conținutului mare de fier și mangan. Prin sedimentare în bazine speciale, apa putea fi apoi folosită. Prima fântână adâncă a fost forată în acest an în curtea Parohiei romano-catolice și a avut o apă bună. Exemplul a fost urmat de locuitori care – până la 1900 – au săpat 300 de fântâni.

1890

În baza unui contract încheiat cu primăria orașului, meșterul fântănar Iulius Seidl din Vârșeț începe forarea unei fântâni în Piața Unirii. Lucrarea s-a încheiat în anul 1894, atunci când forajul a ajuns la 406m adâncime, iar apa, slab termalizată, s-a ridicat până la 1m deasupra solului. Pe 8 octombrie, același an, se emite buletinul de analiză al apei care consideră că aceasta este nepotabilă din cauza alcalinității și conținutului bogat în fier. Raportul a fost întocmit de Ioan Gaspar, medicul șef al orașului. Apa fântânii va putea fi folosită doar ca apă minerală (medicinală).

1891

Inginerul Markovits din Budapesta propune primăriei timișorene folosirea filtrelor din azbest, și stemBreyer, pentru îmbunătățirea calității apei de aici. El solicită livrarea apei la un preț de 15 coroane și concesiunea distribuiri acesteia pentru mai mul-

te orașe din regat. Primăria timișoreană acceptă, dar cere ca proiectul să-i fie prezentat până la sfârșitul anului, lucru pe care petentul nu-l poate îndeplini. Și astfel dispare și posibilitatea filtrării apei cu filtre de azbest. Tot în acest an, primăria Timișoara decide că problema alimentării cu apă a orașului trebuie să devină o prioritate absolută a municipalității, pentru a îmbunătăți calitatea apei și a rezolva alte probleme sanitare. Dr. Alexandru Stefanovits, medicul șef al orașului, este însărcinat cu alcătuirea unui detaliat memoriu asupra acestui proiect, memoriu bazat pe proiecte și realizări. Memoriul va fi prezentat comisiei de experți care va cântări asupra conținutului și asupra dificultăților, dacă ar fi pus în execuție. Apoi decizia va fi supusă municipalității care o va aproba, odată cu măsurile necesare și sursele de finanțare. În acest an, Timișoara a fost declarată oraș deschis și a început demolarea fortificațiilor existente. Ca urmare principala problemă a primăriei a constat în proiectele de sistematizare a tramei stradale, în care trebuia să se țină seama și de alimentarea cu apă, respectiv canalizarea acestui oraș. Dr. Stefanovits s-a îmbolnăvit și raportul său a fost preluat de contabilul orașului, Henrik Kratochwill.

ÎNTRU ELIXIR ȘI ANTIDOT

CRINA CHIRILĂ

De ce cumpărăm apă îmbuteliată? De ce se cumpără apă scumpă? Conform cercetătorilor de la Universitatea din Ontario, un motiv pentru care apa îmbuteliată este atât de populară ar putea fi și frica ancestrală de moarte.

Un studiu socio-psihologic, realizat de Stephanie Cote și Sarah Wolfe referitor la consumul de apă, a demonstrat faptul că frica neconștientizată de moarte poate fi o barieră în calea schimbărilor comportamentale pro mediu. „Lucrurile care ne amintesc de inevitabila noastră dispariție ne fac să fim mai egoiști în exploatarea resurselor naturale”, explică Wolfe, adăugând că oamenii, atunci când se gândesc la moarte, iau cele mai iraționale decizii. Parcă ne gândim: „cum ar putea planeta să moară când eu țin în mână o sticlă de apă atât de curată? Cum aș putea eu să mor când iau așa decizii sănătoase?”

Cote și Wolfe consideră că modul în care se face reclamă apei îmbuteliate – prin asocierea cu starea de bine – o fac să pară antidotul la disperarea existențială. O marcă de apă folosește bebeluși în reclamă, îndemnându-ne să o bem de mici, o alta ne spune că este îmbuteliată direct la sursă, neatinsă de mâna omului, într-un decor tropical, idilic.

Industria apei îmbuteliate face eforturi constante pentru ca produsul vândut de ea să fie considerat opusul morții. Cu toate acestea, noi, ca indivizi, ne putem schimba obiceiurile luând cu noi de acasă apă într-o sticlă reutilizabilă. Cele două cercetătoare concluzionează că guvernele lumii ar putea face o reclamă mult mai eficientă apei de la robinet promovând-o prin mesaje pozitive și nu amintind, constant, că plasticul din sticlele de apă îmbuteliată înseamnă moarte.

Muntele fără apă

ADRIAN PĂUNESCU

*Abia trăim în munte fără apă,
cu ochii căutând-o în zadar,
mereu e-n preajmă și mereu ne scapă,
ascunsă de o umbră de stejar.*

*Și fagii o mai țin în rădăcină
și se numește rouă-n zori de zi,
de năucirea ei ni-i setea plină
și apă-n somn de frunți vom regăsi.*

*Nici nu mai știm de unde-atâta verde
când apa a fugit demult din munți
și-ntreagă uneltirea ei se pierde
sub scutul mort al brazilor cărunți.*

*Și muntele e tot fără de apă,
deasupra, ochii cerului sunt mari,
când văd cum piatra, de căldură, crapă,
iar noi nu punem preț pe fântânari.*

MISTERUL DE LA LACUL NYOS

CRENGUȚA RADOSAV

Ozi de august de acum mai bine de 30 de ani rămâne plină de mister... Atunci, lacul Nyos din Camerun a șocat o comunitate întreagă și a ucis 1700 de persoane. În 21 august 1986, localnicii au fost alarmați de un zgomot puternic venit din interiorul apelor și de un puternic cutremur de pământ.

Instantaneu, un șuvoi de apă a țâșnit din mijlocul lacului și un uriaș nor alb cu o lungime de peste 100 de metri a acoperit tot. Imediat după episodul înfricoșător, animalele și oamenii au început brusc să leșine. Pe o rază de aproximativ 25 de kilometri, nimeni nu a rezistat atacului misteriosului nor, iar dintre sutele de persoane afectate, doar câteva și-au mai revenit.

Norul a dispărut după două zile, lăsând în urmă aproximativ 1700 de victime umane și mii de animale moarte. Din primele localități atinse de no-

rul ucigaș, doar patru persoane au supraviețuit. De atunci, lacul și-a schimbat aspectul, dar și numele. Apele au devenit întunecate și pline de plante moarte, motiv pentru care lacul Nyos este cunoscut acum ca și „lacul morții”...

Specialiștii nu sunt siguri nici în prezent de originile dezastrului, cert fiind faptul că norul a fost format în mare parte din dioxid de carbon cu o concentrație extrem de mare. Când o persoană inhalează mai mult de 15 procente de CO₂, survine decesul. Cel mai probabil, dioxidul de carbon a fost eliberat în aer de o erupție vulcanică, erupție ce a dus la prăbușirea unei părți a lacului într-o uriașă cavernă plină cu gaz. Lacul Nyos continuă și în prezent să emane dioxid de carbon, la 33 de ani de la producerea catastrofei.

PAGINĂ REALIZATĂ CU SPRIJINUL DOAMNEI CRENGUȚA RADOSAV

„TRĂIM VREMURILE ÎN CARE LEGILE UMANITARE SUNT ÎNLĂTURATE DE LEGEA TALIONULUI!”

Continui seria dialogurilor mele cu un om care acordă greu, foarte greu interviuri, dar care în livada casei sale din câmpie, la vreme de seară, acceptă să ne plimbăm prin septembrie ca printr-un serai, povestind. Știind că nu suportă curiozități elaborate, întrebările mele au urmat și de această dată, zborul fluturilor scâlțați în mustul roșu de la marginea zărilor în acest septembrie al cocorilor, al stufului rămas numai în seama vântului. **Septembrie... lună în care viile se împodobesc cu lumina vinului și cu ochii gutuilor.**

Căldură mare domnul meu! Parcă niciodată nu a fost așa de cald. De ce râdeți?

Pentru că de cum vine vara, această constatare este pe buzele tuturor. Draga mea, astfel de călduri au mai fost. Uite, ca o curiozitate, am căutat să văd dacă pe la jumătatea veacului trecut, atunci când nimeni nu vorbea despre încălzirea globală, verile erau la fel de fierbinți... *Și erau?*

Desigur, vezi tu, acum 80 de ani, în 25 iunie 1939, s-au înregistrat temperaturi de 57° la soare și 37° la umbră. Dacă nu mă crezi, caută în însemnările regelui Carol al II-lea.

Care este părerea dumneavoastră despre acest rege al României?

Dragă, Carol al II-lea a fost singurul bărbat adevărat pe care la avut Casa Regală a României. Era de o inteligență scilpitoare și de o demnitate pe măsura minții lui. Bun român și abil gospodar. Pe lângă el, Ferdinand era un papă-lapte, iar Mihai, un ins fără umbră. Dar l-au mâncat muntenii și pe el ca și pe Cuza.

Dar ca tată și soț? Și vă pun această întrebare cunoscând bine ce preț puneți dumneavoastră pe noțiunea de familie.

Vezi dumneata, căsătoria este o răspântie cu două cărări. Dacă apuci pe una din ele, soția îți va fi o binecuvântare, dacă te îndemni pe cealaltă, îți va fi piatră de poticnire. Și pentru a ști să alegi, nu ajunge numai GPS-ul minții tale, îți mai trebuie și acel ceva care se cheamă... noroc. Carol nu a avut noroc, deși știa să iubească, și a iubit, domnișoară, Carol nu a fost zgârcit când a fost vorba de iubire. Pentru Zizi Lambrino a renunțat la titlul și la prerogativele de Principe Moștenitor, iar pentru deșteapta și frumoasa evreică Elena a renunțat la tron. Ceea ce tatăl lui, Ferdinand, nu a făcut pentru Elena Văcărescu.

Apropo de evrei, poporul român este, ori a avut momente de antisemitism?

Pentru a fi rău, poporul român a trebuit să fie stărnit de factori externi.

Nu mi-ați răspuns exact la întrebare.

Ți-am răspuns atâta cât poate răspunde, în acest caz, un român filosemit ca mine.

Carol a fost antisemit?

Carol nu a avut acest ghinion, în schimb a avut ghinionul să apuce pe cărăruia pe care a întâlnit-o pe Sitta, cum o alintau părinții pe Elena a Greciei, care era și urâtă, vorba cântecului transilvănean: „Și când dorm cu ea mi-e frică, / Că se scoală și mă mănă.” A luat-o de nevastă, s-a poticnit și când s-a echilibrat, a zărit-o pe Elena Lupescu, în brațele căreia a și murit, după ani de iubire curată. Iar nevastă-sa, grecoaică, nedespărțită oficial de Carol, în același an în care Carol a întâlnit-o pe Elena Lupescu, 1925, ea se și încurcase cu Amadeo della Puglia, un macaronar scâpătat, dar frumușel, cu care a intenționat să se căsătorească. Deștept fiind și, știind că divorțul înseamnă să plătești o femeie să nu mai stea cu tine, Carol i-a cumpărat, mamei lui Mihai, un mic palat lângă iubitul ei, la Florența, asigurându-i și o pensie anuală de 7 200 000 lei! Iar ea, s-a grăbit să primească ajutorul, angajându-se, totodată, să renunțe la orice activitate de defăimare a lui Carol. Și nu s-a ținut de cuvânt! Dragă Roxana, cu excepția lui Carol al II-lea, familiei regale a României i-a fost necunoscut verbul „a iubi”.

Mai este necesară, domnul meu, reinstaurarea monarhiei în România?

Dacă nu ar fi atât de costisitoare, da.

Alianța Ponta-Tăriceanu?

S-a întovărășit ologul cu ciungul.

Ne apropiem de poezie?

Eee... de dorul ei s-a încălzit vinul din pahare.

Poetul, scriitorul, este un răsfățat al sorții?

Roxana, poezii prozatorii, muzicienii, artiștii, chiar atunci când au un temperament fufos, sunt niște alintați ai vieții, dar asta nu pentru că așa le-au urzit ursitoarele, ci pentru că ei sunt singurele ființe cu adevărat libere de pe planeta numită Pământ și asta pentru că în lumea lor și numai în lumea lor, libertatea nu este o iluzie. Și un om cu adevărat liber, se poate considera un răsfățat.

De când vă cunosc, și vă știu de ceva vreme, constat că sunteți un om curat și ordonat. Uneori chiar exagerat. Și pornesc constatarea mea de la respectul infinit pe care îl purtați lui Tudor Arghezi.

E adevărat, chiar și din această latură, Arghezi mi-a fost și mi-a rămas unicul model existențial. L-am întâlnit această grijă deosebită pentru curățenie, pentru starea îmbrăcăminții, a meselor, a tacămurilor, în volumul lui Slavici „Inchisorile mele”. Dragă dascăliță, numai curățenia, sub toate aspectele ei, morală, fizică, te apropie de Dumnezeu. Curățenia și ordinea. Higiena, draga mea, higiena...

Am aflat că până nu demult, ați refuzat să acordați interviuri, ați evitat destăinuirile publice. Imi puteți da o explicație?

Pentru că toți și toate mă întrebau numai de mine. Dumneata m-ai stărnit întrebându-mă și despre altceva. Și apoi, unde mai pui că ești și frumoasă ca o amintire din copilărie.

Mulțumesc. Ce lipsește capitalismului românesc, pentru a se europeniza?

Lipsa de principii. România este o țară plină de mister, cotită și sinuoasă, în care, de pe munții ei văduviți de păduri, sărăcia se revarsă ca o cascadă.

Reînvie naționalismul exacerbat?

Nu cred, au trecut vremurile acestui soi de bovarism și în sferile înalte ale celor ce conduc lumea cu adevărat, s-a dat liber la imbecilizarea oamenilor, ori naționalismul nu poate evolua cu imbecilii.

Sunt mai proști conducătorii de azi ai României decât cei de ieri?

Decât cei de ieri, da, dar decât cei de alaltăieri, nu.

Cine sunt cei «de alaltăieri»?

Cei din '48

până în 1965. Vrei să-ți dau un exemplu?

Desigur.

În 1951, Baranga...

Evreu?

Da, dar ce evreu! Baranga, s-a format sub înrăurirea lui Nae Ionescu. Ei, cum spuneam, Baranga făcea parte dintr-o delegație guvernamentală plecată la Pekin să semneze un acord cultural. Delegația era condusă de Leonte Răutu, șeful Direcției de Propagandă și Cultură a Comitetului Central.

Tot evreu.

Da, dar după cum vei vedea, un alt fel de evreu. Ei, la final, se dă un dîneu oficial, de adio. La masa rotundă, Baranga stă așezat între un chinez de vârstă incertă, mare personalitate culturală și Leonte Răutu. Chinezul nu știa nici un cuvânt străin și Baranga nici o vorbă chineză. Și, atunci, ca să fie agreabil, chinezul se întorcea, din când în când, spre marele dramaturg, și îi zâmbea cuceritor, cu toată fața lui ușor încrețită. Și, tot de atâtea ori, ca răspuns, dramaturgul, se întorcea și el surzându-i. Și, la un moment dat, chinezul se întoarce spre Baranga și îi spune:

- Cluj!

Era singura vorbă românească pe care o știa și părea încântat să i-o comunice.

- Cluj, zice și Baranga, Cluj, un oraș din Transilvania.

Ei, în aceeași clipă, Leonte Răutu, îi face un semn cu piciorul pe sub masă, șuierându-i printre dinți:

- Tovarășe Baranga, nu trebuie să dai amănunte!

Roxana, uită-te și în fugă, prin Parlamentul României și vei vedea că e plin de „răuți”. Din pricina lor trăim în această țară vremurile în care legile umanitare sunt înlăturate de legea Talionului.

Am înțeles, conducătorii de azi ai României sunt mai deștepti decât cei de alaltăieri, dar mai proști decât cei de ieri. La cine «de ieri», vă referiți?

Păi, dacă rostesc numele lui Mircea Malița, trebuie să mă ridic în picioare. Corneliu Mănescu, Ștefan Andrei, Dinu Săraru, Nicolae

Breban, acum vorbesc de membrii Comitetului Central, Dumitru Popescu, Octavian Paler, Zoe Dumitrescu-Buşulenga, Ion Brad și cu voia dumată, ultimul pe listă, Radu Beligan! Nu le căuta pandanți între parlamentarii ori miniștrii de azi că n-ai să găsești. Domnișoară, dumneata îți dai seama? Au trecut 30 de ani de la daravala din decembrie 1989 și nu am avut un ministru la Ministerul Învățământului, nu de talia marelui Malița, dar cel puțin cât jumătate din umbra lui.

Parcă era vorba să vorbim despre poezie?

Iartă-mă, dar dorind să vorbim despre poezie și ajungând la politicianii acestei țări, sunt de acord cu Eugen Ionescu care a constatat, nu cu tristețe, că Ionescu nu avea niciodată prea multe cuvinte de laudă despre români, că românul este, de altfel, leneș în viața de toate zilele, liric în poezie și tembel în politică.

Ce admirați mai mult în poezie?

Metafora. Deși întârzii, deseori, cu bucuria lecturii la Sorescu cel la care ieșirea din metaforă este un procedeu curent.

Citiți poezie, deseori recitați, dar de ascultat, ascultați?

Aproape în fiecare zi, cel puțin zece minute.

În lectura autorilor?

Nu, poezii nu știu să recite. Excepție face Sadoveanu cu „Sara pe deal”, pe care ascultându-l nu mai știi de cine e scrisă poezia, de Sadoveanu care o spune genial, sau de Eminescu. Teatrul românesc, ca să revin, a avut mari, foarte mari rostitori de poezie.

A avut... nu mai are?

A rămas, din păcate, numai unul.

Ion Caramitru?

Da, numai el, a rămas singur pe marea scenă a teatrului românesc. Ascult zilnic, cum spuneam, voci de aur: Vraca, Ludovic Antal, Ovidiu Iuliu Moldovan, Calboreanu, Cozorici, Eusebiu Ștefănescu, Mircea Belu și chiar Beligan cu

VASILE TODI

„Balada chirișului grăbit”. Draga mea, există două constante care fac lumea să se miște: foamea după frumos și extazul.

Ce lecție, din istorie, vă este de folos și ați dori să o aple și cititorii noștri?

Acea în care am deslușit, fără putință de tăgadă, că pentru țările mici, trecutul se repetă.

Ce cereți unui tânăr jurnalist care vine să se angajeze la una din revistele Uniunii?

Dar eu, noi, nu mai angajăm jurnaliști pentru că nu mai există. Jurnalist este cel care încuscrind două cuvinte este rugat de cititori să-i invite la nuntă. Unde mai găsești așa ceva? Noi avem știriști, nu gazetari. Dacă totuși, prin absurd, aș întâlni un astfel de tânăr, i-aș sugera să nu-și diminueze niciodată curiozitatea de a descoperi imeditul, valoarea și de a se bate pentru ele. Dar, noi eliminăm absurdul, tocmai pentru că este absurd. Așa că...

Preferăți dascălii în redacții?

Cel puțin dascălii știu carte, iar dacă mai au și talent, atunci...

Atunci?

Atunci, descompun viața în structuri, s-o analizeze și s-o refacă într-un tipar propriu, plin de vibrație. Dascălii cunosc limbajul copiilor și cîne cunoaște limbajul copiilor cunoaște limbajul iubirii pe care o lume întreagă dorește să-l învețe.

Dialogul trecut l-am încheiat cu o epigramă, cum ați dori să încheiem întâlnirea noastră de astăzi?

Cu o parabolă, dacă ești de acord.

Desigur!

Draga mea, există în „Dyback” o parabolă de o mare frumusețe. Comentatorul tragediei îl duce pe unul dintre eroi la o fereastră și îl întreabă:

- Ce vezi?

- Oameni, răspunde cel întrebat

Apoi îl silește să se privească într-o oglindă.

- Acum ce vezi?

- Pe mine, vine, cu promptitudine, răspunsul.

- De ce? întreabă din nou comentatorul și la fereastră e sticlă, și aici e sticlă. De ce în oglindă te vezi doar pe tine? Să-ți spun eu: fiindcă oglinda are argint și ori de câte ori apare argintul, nu te mai vezi decât pe tine.

Dialog CONSEMNAȚ DE

ROXANA FURDEAN,

PENTRU „ALMANAHUL DOBROGEA 2019”

Ediție coordonată de Roxana FURDEAN